

Diplomatik faaliyet arttı

Almanyanın garanti teklifini Romanya Kralı Karol reddetmiş

Hitler Sovyet Rusyanın yakında Romanya ve Türkiye ile ademi tecavüz paktları imza edeceğini umuyor

Ribentrop Roma görüşmeleri esnasında Mussoliniye Almanya ile Rusyanın Rumen topraklarını garanti etmeğe âmade olduklarını bildirmiş

16 senelik bir pakt!..

Londra, 16 (Hususi) — Romanya hududlarını garanti etmek üzere, Almanya tarafından Bükreş hükümetine bir teklif yapılmış olduğuna dair şayialar ısrarla deveren etmektedir.

Bükreşin salâhiyetkar mahfellerinden bugün alman bir habere göre, her ne kadar Almanya tarafından bir garanti teklifi vaki olmuşsa da, kral Karol bunu reddetmiştir. Çünkü Almanya, böyle bir garanti vermek için eski «Demirmuhafız» mensublarından bir mümessilin Romanya kabinesine ithal edilmesini şart koşmuştur.

Sovyet Rusya - İtalya

Diğer taraftan Amsterdamdaki Royter muhabiri, bu hususta şu malûmatı vermektedir:

Hitlerin Stalinle Mussoliniyi uzlaştırdı (Devamı 8 inci sayfada)

Kral Karol

Bir Fin heyeti Moskovaya gidiyor

Helsinki, 16 (A.A.) — İlk barış müzakereleri esnasında muallâkta kalan muhtelif meseleleri Sovyet hükümetile müzakere edecek olan Fin heyeti Pazartesi (Devamı 2 nci sayfada)

Yeni tefrikalarımız Baybars

Mısrda hüküm süren büyük Türk hükümdarının inanılmaz hareket, mücadele ve maceralarla geçen hayatı

Yakında başlıyoruz

Yeni edebî romanımız Aşka

inanmıyan adam

TERCÜME EDEN
Halid Fahri Ozansoy

Yakında başlıyoruz

Belediyenin varidatı bir milyon lira azaldı

Varidatın eksilmesine rağmen başarılması icab eden işler intac edilecek

Dahiliye Vekilinin dün Sular idaresinde yaptığı tetkikat

Dün Sular İdaresinde yapılan toplantıdan bir intiba

İstanbul Belediyesinin yıllık bütçesi geçen sene on iki milyon lira kadardı. Bu sene bu miktar on bir milyon liraya düşmüştür. Belediye bütçesinin varidat kısmında bir milyon lira kadar bir noksanlık vardır.

1940 bütçesini hazırlayan heyet mesaisine devam etmektedir. Bütçenin varidat kısmındaki tetkikler bitmek üzere-dir. Mütetâkiben masraf kısmının tetki-

(Devamı 8 inci sayfada)

Bugün
Hatıralar arasında
YAZAN
Ustad
Halid Fahri Uşaklıgil
Bugün 7 nci sayfada

Ruzvelt âdil ve sağlam bir sulh istiyor

Amerika Cümhurreisi dün radyoda bir nutuk söyledi

Müttefiklerle Almanların Vels'e bildirdikleri sulh şartları

Wells'in ikinci Roma ziyaretinin ehemmiyeti

Londra 16 (Hususi) — Amerika Cümhurreisi Ruzvelt, dün akşam radyoda bir nutuk söylemiştir.

Ruzvelt, dünyanın hakiki bir sulhe muhtac olduğunu kaydettikten sonra, bu sulhün sağlam, ve âdil esaslara dayanan bir sulh olmasının icab ettiğini anlatmıştır.

Küçük milletlerin hakları çiğnen-dikçe, ahlâk prensiplerinden sarfı nazar edildikçe ve dinî itikadlar baltalan-dıkça, hakiki sulhe kavuşmak mümkün olamaz.

Wells'in Romadaki temasları

Roma, 16 (Stefani) — Sumner Wells, saat 9 da kral tarafından kabul edilmiştir.

Mülâkat üç çeyrek saat sürmüştür. Wells, bundan sonra refaketinde Philips, olduğu halde Chigi sarayına gitmiştir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Wells'in son bir resmi

Esham ve tahvilât fiatları yükseliyor

Halkın devlet borcu tahvillerine ve hazine bonolarına rağbeti arttı

Avrupa harbinin başlangıcındanberi mütetâdiyen yükselen altın fiatları si-yasi vaziyetin son inkişafı neticesi olarak düşmeğe başlamıştır.

Altının azamî yükseliş haddi 1940 ku-

ruş iken dört gün içinde 65 kuruş bir te-nezzül kaydedilerek dün fiat 1875 kuruş olarak tesbit edilmiştir.

Diğer taraftan bir müddettenberi sa-

(Devamı 8 inci sayfada)

İstanbulun 1940 tavla şampiyonu kim olacak?

Çocuk Esirgeme Kurumunun tertib ettiği müsabakalara dün başlandı!

Dünkü müsabakalarından bir intiba

(Yazısı 7 nci sayfanın 4 ve 5 inci sütunlarında)

Hergün

*Petrol arıyoruz,
Demir, bakır kömür
Arıyoruz!*

Ekrem Uşaklıgil

İtalyan radyosu söylüyor:

«Arnavudlukta maden işletme işlerine son zamanlarda büyük bir hız verildi.

İtalyanın bir yıllık kömür ihtiyacı 12 milyon tondur. 1940 yılından itibaren bu miktarın 2 milyon tonu Arnavudlukta gelecektir.

Arnavudluğun petrol, demir, bakır, krom madenleri de bu yıl içinde büyük bir inkişafa mazhar olmuştur. Önümüzdeki seneler zarfında İtalyanın muhtac olduğu petrolün, demirin, bakırın, kromun büyük bir kısmını Arnavudluk verecektir.

Uhri gölü civarında yapılan bir araştırma yeraltı servetinin en aşağı bir hesaba İtalyaya şu kadar zaman yetişeceğini göstermiştir.

★

Bir İngiliz gazetesi yazdı:

— Meksika hükümetinin memleketi dahilindeki petrol kuyularına el koymuş olması İngiltereyi sadece bu deniz aşırı memleketin petrol sanayiine yatırmış olduğu sermaye bakımından müteessir etmiştir. Yoksa İngiltere donanmasının muhtac olduğu azim petrol ve mazutun en büyük kısmını Musuldan temin etmektedir.»

★

Nihayet Anadolu ajansı Kahireden aldığı bir telgrafta haber verdi:

— Mısırdaki yapılan bir yeraltı araştırması esasında mühim bir demir madeni keşfedilmiştir. Yakında işletilmesi için tedbir alınacaktır.

Eski harbin son yılında Batuma gidiyordum. Trabzona çıkmak icab etti. Şehir henüz istirdad edilmişti. Hayata yeni doğuyordu. Ve ben işgalin acılarını yakından duymuş olan bu şehirde beklediğim bir manzara ile karşılaştım:

Rus idaresi limanda tahmil ve tahliye için kolaylaştırmak üzere büyük bir dalga kırannın az ilerisinde de bir demiryolu görünüyordu. Küçük tipde belki yüzlerce vagon, lokomotif vardı. İç memleketeye doğru dar bir hattın inşasına başlanmıştı. 15, 20 kilometresi de yapılmıştı. Az sonra Batumda Erzurumdan gelmiş bir arkadaşta dinledim.

Rus idaresi orada da dar bir demiryolu yaptırmış. Biraz aşağıda petrol araştırılmaya başlamış, galiba cevherin izini de bulmuştu.

★

Bir dakika düşününüz:

Arnavudluk 450 sene Türk idaresinde yaşadı, Mısır geçen asrın sonuna kadar bizimdi, Musul havalisi de daha dün Türk hâkimiyeti altında bulunuyordu. Eski coğrafya kitaplarımız bu memleketlerden bahsederlerken çoğu için:

— Fakir bir yerdir, ahâlisini bile besleyemez, derlerdi, hakikaten memleketlerinde yiyecek bulamayan o halkın iştanbula koştugu, milli kıyafetlerle mevsim mevsim sokaklarımızda dolaştıkları görülürdü.

Fakat sonra...

Halkını bile besleyemeyen bu fakir memleketlerde biz çekilir çekilmez petrol fıskırda. Demir, bakır, kömür bu bundu. Düşmanın toprağımıza ayak bastığı dakikada, orada ebediyen kalacağı tahakkuk etmeden demiryolu yapmaya, maden aramaya koyulduğu görüldü.

Müşahadenin neticesi acıdır, fakat biliyoruz ki, Osmanlı idaresi bu toprağın içinde oturanlar için bir yurd değil, sadece tahta yekdiğerini istihlâf eden bir sürü deli için bir çiftlik sanmış, Türkükten ayrıldığı nisbette vatana yabancı gelmiştir.

★

Cumhuriyet idaresinin 17 sene gibi bir devletin hayatında hiç sayılabacak kadar kısa bir zamanda başardığı eser gözlerimizin önündedir, demiryolu şebekemizize gururla bakıyoruz, daha çoğalacağımı, aynı nisbette geniş şose ile tamamlanacağını biliyoruz. Demir, bakır madenlerimiz hakkında büyük ümidler besliyoruz. Bir zaman evvel hükümet Reisii:

— Bu toprağın bir noktasında petrol varsa mutlaka bulacağız,

Demisti. Onu da hatırlıyoruz. Fakat bilhassa bu maden araştırma işinde bütün himmeti devletin beklemek bizi maksada geç ulaştırabilir. Şahsın ve şir-

Resimli Makale :

≡ İyileştiren zehir öldürür de ≡

Eski bir Fransız içtimaiyatçısı, La Rochefoucauld şöyle demiştir:

— İnsanda hırs olmasaydı dünyada terakki ile güzel eser de olmazdı. İnsan yükselmeyi hep ona borçludur, fakat

bir şartla...

Hırs tababette kullanılan zehirli maddelere benzer:

Bir damlası muayyen ahvalde hastayı iyileştirir, fakat ikinci damlası ölüme sevkeder. Hırsın mutedili iyi, fazlası fenadır.

SÖZ ARASINDA

İngiliz ordusunun en Uzun boylu zabiti

İngiliz imparatorluk orduları erkanı harbiye reisi General Sir Edmund Ironside, İngiliz ordusunun en uzun boylu zabiti. Bugünlerde pek meşgul olmasına rağmen gene arada sırada at gezintileri yapan generale ordunun en yüksek atı tahsis olunmaktadır. Burada kendisini bir gezinti esnasında görüyorsunuz.

Dünyada en faz'a bütün ikenler kimlerdir ?

Holândada bütün memleketin dahili hayatında pek büyük bir rol oynamaktadır. En son yapılan istatistiklere göre Holândalıların dünyanın en fazla bütün iken insanlarıdır.

1939 senesinde Holândada sarfedilen bütünler hakkında neşredilen cetvellerden anlaşıldığına göre 1,670,000 püro sigarası; 5,230,000 sigara, 11,000,000 libre püro bütün sarfedilmiştir. Bu bütünlerin bütçede tuttuğu masraf 4 milyar franktır.

Her bir Holândalı bir sene içinde vasaati olarak 190 püro sigarası, 586 sigara, 2 libre ağır bütün içmiştir.

ketin yardımını da temin etmek lâzımdır.

Amerikanın Klondik altın madenini bulanlarla petrol hazinelerinin meydana çıkarılması kendi hesaplarına hareket edenlerdi.

Halbuki bizde yeraltı servetinin mükiyetini devlete alıkoyn kanun araştırma sahasında ferdi fazla teşvik etmez. Ferdi, şirketi ve bilhassa mütehasısı menfaatle alâkalandırmak faydalı görüldüğü takdirde bu bahis üzerinde çok düşünmeliyiz.

Ekrem Uşaklıgil

Hergün bir fıkrâ

Tabakamı kaybetmiştim

Kırk yaşındaki erkek gazete okuyordu. Karısı karşısında oturmuştu.

Bir aralık erkek kadına baktı:

— Bak, dedi, gazetede ne var?

Kadın sordu:

— Ne var?

— «Tabaka kaybetmek bir insanın başına felâket getirir», diyor.

— Böyle şeylere inanıyor musun?

— İnanmıyorum karıcığım amma, hani hatırlar mısın, yirmi sene evvel seni ilk defa görmeğe geldiğim gün yolda tabakamı kaybetmiştim.

Bir İngiliz esirinin Alman kampındaki Dügün pastası

Avrupa düğünlerinde bir âdet vardır. Evlenen çiftler, düğün günü servetlerine ve zevklerine göre birer pasta yaptırır, ve bunu birlikte keser, davetlilere dağıtır.

İşte, geçen Eylül başlangıçlarında evlenen bir İngiliz delikanlısı düğün pastasını kesmeden askere çağırılır ve günün birinde, karargâhtan izin alarak düğün eğlencesini tes'îd etmeği dört gözle beklerken, cepheye bulunduğu mevkie hücum eden Almanlara esir düşer. Fakat esef etmeğe ne hacet? Bugün delikanlı, bulunduğu esirler kampında karısının gönderdiği düğün pastasını, onun hayalini gözlerinin önünde canlandırarak kesmiş bulunmaktadır.

Çocuk arabalarına musallat olan mütecessis gözler

Londrada Haydarparkta arabalarında güneşlenen çocukların mürebbiyeleri, onları mütecessis gözlerden saklamak kaygusuyla arabaların içine:

«Lütfen arabanın içine bakmayınız, beni rahatsız ediyorsunuz.» diye yazılı levhalar asmışlardır.

Arabaları idare etmesini Bilen güzel bir kadın

İngilterenin tanınmış hariciye memurlarından İngrams Aden sefareti başkâtibliğine tayin edilmiştir. Senelerdenberi Arabistanda vazife gören İngrams, İngiliz hariciyesinin Arabistan işleri mütehasısı müşavirlerindendir. Arablar arasında bir sürü harbe mâni olan ve müdebbirane idareyle her yerde, her işi memleketin menfaatine göre âyarlıyan İngrams'ın başmüşaviri, 34 yaşlarında gayet güzel karısıdır. Madam İngrams, kocasının sağ kolu mesabesinde.

Londra lokantalarının birinde Nazi kıyafetli adam

Londrada gayet hoş bir hâdise olmuştur. Bir otelin lokantasında yemek yiyenler, içeriye Nazi üniformalı kolunda gamalı haç işaretli bir bazubend bulunan bir zatın girdiğini ve masalardan birine oturarak garsonu beklediğini hayretle görürler. Aradan beş dakika geçmez, bir polis görünür, Nazi üniformalı zata yaklaşıyor, ona bir şeyler sorar, arkasından gülümsüyerek uzaklaşır ve mesele de anlaşılır:

Nazi üniformalı zat bir aktördür. Londra stüdyolarından birinde Alman zımmatdarlarına isyan edip te-merküz kampına gönderilen papas Nicomollerin kamptaki hayatını tasvir eden sahneyi çevirmektedir. Ancak, yemek yemek için vakit bulup da elbisesini değiştiremediği için bulunduğu kılıkta lokantaya girmekte tereddüd etmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Resmî Fransız tiyatrosundan bir trupun üç beş temsil vermek üzere şehrimize geleceği haberi bize eski zamanları hatırlattı.

On iki yıl evveline gelinceye kadar İstanbulda ecnebi tiyatrolarına mahsus bir mevsim vardı. Her dilden opera, operet, komedi trupları yekdiğerini takib eder, sırasına göre bir ders, sırasına göre de bir musiki ziyafeti haline geçerdiler. Derken şehrimize ecnebi truplarının gelmeleri seyrekleşti, nihayet büsbütün kesildi.

İşte on iki yıl var ki, Türkiye bir ecnebi trupunu ilk defa görecek. Ve bedbinlere bakarsanız uzun müddet için gör-

rüp göreceği de bundan ibaret kalacaktır.

Anlayanlardan birine sorduk:

— Sebep ne? dedik. Kısaca söyledi:

— Ecnebi trupu buraya gelebilir, fakat burada kazandığı parayı memleketine götürmesi mümkün değildir, binaenaleyh gelmeye lüzum görmez, dedi.

Doğrusunu söylemek lâzımsa, memleketleri yekdiğerinden ayıran menfaat, rejim, harb değil, eski harbe bir defa bozulduktan sonra bir türlü yerine konulamamış, düzeltilmemiş olan para sistemidir, kıymetli para, kıymetsiz para meselesidir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir Fin heyeti yarın Moskovaya gidiyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

günü Moskovaya hareket edecektir. Bu meseleler ezümle şunlardır:

1 — İki memleket arasındaki hududun kat'i surette tahdid.

2 — Muahedede derpiş edilen iktisadi müzakereler.

3 — İktisadi münasebetlerin iadesi.

Heyet Helsinki meclisi tarafından tasdik edilen Fin - Sovyet muahedesinin musaddak suretlerini Moskovaya götürmektedir.

Fin heyetine Passikivi riyaset etmektedir.

Roma 16 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

İtalyan matbuatı, Fin sulhünün akdi ve bunun dünya efkârı umumiyesindeki akisleri etrafında mütalea yürütmeğe devam etmektedir. Muhasamatın tatili umumiyet itibarile, harbi genişletmek isteyen demokrasilerin ağır bir mağlûbiyeti şeklinde muhakeme edilmektedir. Halbuki, harb, şimdiki garbî Avrupada mevzilemiş bulunmakta dır.

Bu müşahedeyi yapan Tribuna gazetesi, askerlik şerefini kurtaran Finlandiya ordusunu tebcih etmektedir. Bu arazi kavıplarını telâfi edecek bir nokta tadır. Finlandiya şerefini kurtararak istiklâl hak kazanmıştır. Fin - Rus muharebesi Milletler Cemiyeti tarafından kararlaştırılan münbir yardımını, Finlandiyaya yapamayan demokrasi devletlerinin kudretsizliğini gösterir.

Livorno'da çıkan Telegraphe gazetesi direktörü, Fin-Rus sulhünden şu hükmü çıkarıyor:

Sovyet rejimi, harbe dayanabilecek bir rejim değildir. Sovyet rejimi, 1917 senesinde BrestLitovsk mağlûbiyetiyle, Lenin tarafından haklı olarak «ne bahasına olursa olsun sulh» sözü ile doğmuş tur. 20 sene müddetle bu rejim, Rus milletine, harb müstesna fedakârlıklar, ıztıraplar, sefalet, adaletsizlik, kürek cezası gibi bütün tecrübeleri yaptırdı. Fakat, seferberlik ilânı yapıldı. 20 sene sonunda rejim anlaşılmayı ihlâl tecrübesine girdi ve Kızıl orduyu Finlandiyaya harbe sevketti. Rus kütüphanelerinde, 1917 senesindeki aynı aksülâmeler, yani mücadelelerden vazgeçmek arzusu husule gelmiş olmaktadır. Ve dahili buhran, rejimi için tehlikeli bir hale gelmeden evvel, Stalin sulhe basırdı.

Moskova, 16 (A.A.) — Salâhiyetli mahfeller, Sovyet matbuatının Fin - Rus harbi neticesi hakkındaki tefsirlerine istinaden Stalinin haricî siyasetinin yeni bir safhaya girdiği hükmünü vermektedirler.

Bunun'a beraber şu cihet te ilâve edilmektedir: Bir «Stalin sulhü» programı, bu siyasetin en hâkim prensipi olmak mahiyetini muhafaza etmektedir. Bu sulh programı, cenubda, cenubu şarkta, garbde ve şimali garbde Sovyetler Birliği emniyetini muhafaza hususunda Kremlinin hissettiği lüzumundan mülahemdir.

Stokholm, 16 (A.A.) — Finlandiya dahil olmak üzere, şimal memleketlerinin aralarında tedafül bir ittifak yapmak üzere aktecekleri konferansın tarihi yakında ilân olunacaktır. Konferansın Oslosunda in'ikadı çok muhtemeldir. Finlandiya hariciye nazırı Tanner, Af-tonbladete verdiği beyanatta demiştir ki:

— Bu tedafül ittifakın aktine hiçbir cihetten engel bulunmadığı muhakkaktır. İsveçle Norvecin de milli müdafaa teşebbüslerini kuvvetlendirmek üzere faaliyetlerini teksif ettiklerini nazarı itibara almak lâzımdır.

TAKVİM

MART												
Rumi sene 1366	17				Arabi sene 1859							
4	Resmî sene 1940				Kasım 181							
PAZAR												
GÖNEŞ			Safer						İMSA K			
S.	D.		S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.		
6	00		4	30	10	12						
11	51		8									
Öğle			İkindi			Akşam			Yatsı			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	
g.	12	22	15	45	18	18	19	48				
V.	6	04	9	28	12	—	1	51				

TELGRAF HABERLERİ

Sovyetlerle Japonlar arasında yeni bir hâdise

Sakalin adasında bir çarpışma oldu, Japonya Sovyet hükûmetine şiddetli bir nota verdi

Tokyo, 16 — Havas ajansı bildiriyor: Sovyet askerleri Sakalinin şimal hududunda, Rus - Japon sahilinde bir noktada olan Arase yakınındaki bir Japon müfrezesine, 15 Martta ateş açarak, bir kaç Japon askerini yaralamışlardır.

Japon askerleri de silâhla mukabele etmişlerdir. Japon makamatı meseleye fazla ehemmiyet vermektedirler. Zira hâdise aynı hududdan iki Sovyet tayyaresinin geçmesini müteakib vukua gelmiştir. (A.A.)

Tokyo, 16 (A.A.) — Domei: Japon hariciye nazırı bugün saat 15 de Tokyodaki Sovyet büyük elçisi vasıtasıyla Sovyet hükûmetine şiddetli bir protesto vermiştir.

Japon hükûmeti, Sakalin adasında Karafuto hududunda vukubulan ve iki Japon polisinin yaralanmasını mucib olan yeni hudud hâdisesini protesto etmektedir.

Bu muntakada vaziyet çok gergin olmakta devam ediyor. 8 Marttanberi demiryolları münakalâtı durmuştur.

Fransada yeni bir harb kabinesi

Londra 16 — Londrada öğrenildiğine göre, Daladye pek yakında Fransız kabinesinde bazı tadilat yapacaktır. Bu münasebetle hariciye nezaretini terk ederek kendisinde yalnız başvekillet ve milli müdafaayı bırakacak ve başkaca beş veya altı nazırdan mürekkep bir harb kabinesi kuracaktır.

Matbuatın tefsirleri

Paris 16 (A.A.) — Bütün gazeteler, aydın meclisinde gizli celselerden sonra hâsıl olan anlaşmayı mevzu bahis etmektedir.

Matin gazetesi başmakalesinde diyor ki:

Âyan meclisinin kabul ettiği hükûmete itimad tavrı yabancılar karşısında herhangi bir anlaşmazlığı gizlemek için verilen sıkı bir itimad reyî değil. Çünkü başvekil açıkça konuşmuş ve her türlü suitefahhümler zail olmuş tur.

Daladye konuşuktan sonra müca-deleyi kazanmıştı. Âyan parti grupları reisleri toplanarak hükûmete itimad tavrını hazırlamışlar ve imza etmişlerdir. Bu tavrı reyeye iştirak edenlerin ittifağı kabul olunmuştur. Aralarında sosyalistlerin de bulunduğu almış kadar âyan azası müstenkif kalmış tur.

Bu istinkâfın sebebi, Excelsior gazetesinin müşahade ettiği gibi, siyasi mehafilin hükûmetten metodların değiştirilmesini ve her şeyden evvel kabinede tadilat yapmasını beklimesidir. Filhakika gerek meb'usan, gerek âyan meclisleri başvekilletin, hariciye nezaretinin, harbiye nezaretinin bir kişi üzerinde birleştirilemeyeceği hususunda müttefikler. Bu vazifeler tek bir kişi için çok ağırdır. Hususile ki bu zat parlamento ile de münasebette kalmak isterse. İstenilen şey şimdiki kabinenin Daladye tarafından hakiki bir harb kabinesi haline konulmuştur. Daladye, parlamentonun bu arzusunu en kısa bir müddet içinde yerine getirmeye hazır bulunuyor.

İngiliz tayyareleri tekrar Polonya üzerinde uçtular

Londra 16 (A.A.) — Hava nezaretinden tebliğ edilmiştir:

İngiliz bombardıman tayyareleri son 24 saat zarfında Polonya üzerinde istikşafda bulunmuşlardır. Bu uçuşlarında bir İngiliz tayyaresi bir Alman tayyaresi arasında muharebe vukubulmuş ve Alman tayyaresinin hasara uğradığı sarıh bir surette görülmüştür. Alman tayyaresi nihayet bulutlar arasında kaybolmuştur.

İngiliz tayyarelerinin Polonya üzerindeki uçuşunun bu memleket üzerinde ikinci uçuş olduğu bildirilmektedir. İlk uçuş 8 Martta vukubulmuş ve İngiliz tayyareleri harbin en uzun uçuşunu yaparak 2400 kilometre katetmişlerdir.

Heligoland üzerinde

Londra 16 (A.A.) — Hava nezareti İngiliz bombardıman tayyarelerinin Heligoland üzerinde istikşafda bulduklarını ve düşman tayyareleriyle defa toplarını ateşine rağmen vazifelerini ifa ederek üslerine döndüklerini bildirmektedir.

Amasyada şiddetli bir zelzele oldu

Amasya 16 (A.A.) — Dün gece saat 21.30 da şehrimizde oldukça şiddetli bir zelzele olmuştur. Aydoğdu köyünde şiddetli bir zelzele de aynı saatte olmuş ve bu köyde bir samanlık yıkılmıştır.

İtalya İzmir fuarına iştirak ediyor

İzmir, 16 (A.A.) — İtalya hükûmeti onuncu enternasyonal İzmir fuarına iştirak edeceğini bildirmiştir. Geçen sene inşa ettirilen İtalyan pavyonunda yeni bazı tadilat ve tevsiat yapılacaktır.

Holânda vapurları İngiltereye seferlerini kestiler

Amsterdam 16 (A.A.) — Telegraf gazetesi yazıyor:

Hükûmet bütün seyrifain kumpanyalarına yeni bir emre kadar vapur seferlerinin kesilmesini emretmiştir.

Bunun sebebi İngiltereye giden normal deniz yollarındaki tehlikelerdir. Dönen bazı şayialara göre bu gece üç İngiliz vapuru Noordhinder, Wieningen, Godwinsands açıklarında batmıştır.

Romanyada 800 Demirmuhafız serbest bırakıldı

Londra 16 (Hususî) — Bükreştan bildiriliyor:

Dün başvekil Tataresko'yu ziyaret eden eski «Demirmuhafız» azalarından bir heyet, bu teşekkülün kral tarafından ileri sürülen şartları kabul ettiğini bildirmiştir.

Bunun üzerine, muhtelif tahşüd kamplarında bir buçuk senedenberi mevkuflun 800 «Demirmuhafız» azası, bugün tahliye edilmiştir. Ecnebi memleketlere iltica etmiş olanlar da serbest dönebileceklerdir.

Ancak, bütün bu azalar, yeni milli ronesans partisine iltihak ederek krala sadık kalacaklarına dair bir taahhüdname imzalamışlardır.

Nafia Vekilinin tetkikleri

Konya 16 (A.A.) — Buraya gelen Nafia Vekili General Ali Fuat Cebesoy refakatinde vali, meb'uslarımız, sular umum müdürü ile Konya Nafia müdürü belediye reisi ve diğer zevat olduğu halde dün sabah otomobillerle Çumra kasasına giderek sular idaresi ve tesisatını teftiş ettikten sonra Konyaya dönmüşlerdir. Nafia Vekili hükûmet konağında devair rüesâsile görüşükten sonra sıra ile Partiyi Belediyeyi Kolordu komutanlığını, Ordu müfettişliğini ziyaret etmiş, akşamda Partinin ziyafetinde bulunmuştur.

Konya 16 (A.A.) — Nafia Vekili bugün Beyşehir'e giderek sulama şebekesinin esas olan Beyşehir gölünü ve barajı tetkik etmiştir.

Konya ovası

Konya 16 (A.A.) — Sabahleyin valimiz ve meb'uslarımızın bir kısmı ve mahiyetleriyle birlikte otomobillerle Beyşehir giden Nafia Vekili Ali Fuat Cebesoy 15.30 da Konyaya döndüler. Bu seyahatte, Beyşehri gölü ile barajı tetkik edilmiş ve Konya ovasını sulama davasının en kuvvetli mesnedi olan gölün normal seviyesinden 1.70 metre yükselmiş olduğu memnuniyetle görülmüştür. Bu miktar bir suyun bir sula lama devresi için kâfi olduğu yapılan hesablardan anlaşılmıştır.

Pir Yugoslav gemisi battı

Londra 16 (Hususî) — «Slava» adındaki 4500 tonluk Yugoslav gemisi, bugün Bristol kanalında batmıştır.

Sabahtan Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

● İnsanların bir mucizeye ihtiyaçları var

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Amerika Hariciye Müsteşarı Mister Sumner Wells, devletin reisi namına üzerine aldığı Avrupa vaziyetini ve sulh imkânlarının mevcut olup olmadığını tetkik vazifesini bugünlerde bitirecek memleketine dönecektir. Paris ve Londradaki temaslarını müteakib tekrar Romaya dönmüş ve İtalyan devlet ricallile son bir defa daha görüşmüştür. Bu toplantı esnasında Almanyanın Roma elçisinin de bulunduğu nazarı dikkate alınır, sa Mister Sumner Wells'in ziyaretindeki mâna ve ehemmiyet daha ziyade tebarüz edecektir.

Bu zatın Avrupaya icra edeceği seyahate tekaddüm eden günlerde ve o günleri takip eden haftalar içinde umumiyetle tahmine istinad ederek yazılan yazıların bilhassa doğru çıkmak istidadını gösteren tarafı, muharib devletler nezdinde Amerikanın önyak olması, İtalya ve Papanın da buna iştirak etmeleri yapılacak anlaşılardan barış teşebbüsüdür. Buna, böyle bir isim verilmesi bile, herhalde tarafları karşılaştırıp görüşlerini birbirine izah ettirecek bir zemin hazırlanmak isteneceğine şüphesiz nazarla bakılabilir.

İngiltere ile Fransanın bu hususta gösterdikleri ihtiraza bakarak böyle bir teşebbüsün ameli bir netice çıkıyacağını sananlar elbette ki pek çoktur. Maamafih, Sovyetler, Finlandiya harbinin hitamından sonra, bu kanaatin eski kuvvetini muhafaza edemeyeceği de, hâdisatın aydınlatılmakta olduğu bir hakikattir. Dünya siyasetine yakından vakıf olan bazı insanların umumî kanaati şudur ki Almanyanı mağlûb edilecek, evvelâ Sovyet Rusya ile olan temasını kesmekle kabil olabilir. Buna ise imkân yoktur. O takdirde, Almanyanı vurabilecek için evvelâ Sovyet Rusyadan işe başlamak lâzımdır. Finlandiya harbi ve bu harbin bütün cihana öğrettiği ders, böyle bir şeyin kolaylıkla mümkün olmayacağını göstermiştir. Şu halde Mister Sumner Wells'in seyahati, şimdî, başlangıcından çok daha müsaîd neticeler verebilecek istidadıdır. O zaman Sovyet - Fin harbi devam ediyordu. Bugün, bu harbi bitmiştir. Umumi bir muhabebe yapabilmek için de küçük milletleri muharebeyle ithal etmek imkânları binnetice daha ziyade zayıflamıştır. Demek ki, lâzım gelen müsaîd zemin hazırlanabilecek olursa, Amerikanın bütün otoritesi ile ortaya atılabilecek bir sulh tezi, katolik âlemin rakibisiz mânevî reisi Papanın da iştirakle büyük bir tesir husule getirebilir.

Böyle bir sulh kör mü olur? Topal mı çikar? Hiç olmazsa eserin taslağını dahil görmeden itiraza kalkışmanın mânası yoktur.

Fakat hayatın realitelerine uydurulup adı ve hakkariyet esasına istinad ettirilerek umurun tasvib edilebileceği bir esas, elbette ki fena bir şey olmaz. Bütün mesele, işte bu formülü bulmakta ve bu mucizeyi yaratmaktır.

Selim Ragıp Emeç

İngiltere ile Ticaretimiz

Ankara 16 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

İngiltere ile yeniden yapılan ticaret ve tediyeye anlaşması mucibince hususî takas yolile İngiltereye yapılacak ihracat mukabilinde memleketimizde yapılacak ithalât nisbeti yüzde 60 dan yüzde 80 e iblâğ edildiğinden İngiltereden yapılmakta olan ithalât üzerinden halen alınan yüzde 70 takas pirimi yüzde 56 ya indirilmiştir.

Esrarengiz harb

Çekoslovakyanın Alman istilâsına uğradığı günün yıldönümünde İngiltere Hariciye Nazırı Çek milletine açık bir çek verdi:

— Çekoslovakya istiklâline kavuşacaktır. dedi.

Harbin başındanberi Fransız ve İngiliz Başvekilleri harb ve sulh üzerine konuşurken aynı sözlü tekrar etmişlerdir. Müttefiklerin sulh şartlarında sarahat vardır. Polonya ve Çekoslovakya hayata avdet edeceklerdir. Bundan başka Almanya küçük komşularına taarruzdan feragat edecek, teminat verecek veyahud başkaları, na taarruz edemeyecek hale getirilecektir. Bu bir sulh formülüdür. Kabulü Alman, yaya, tatbiki müttefiklere aittir. İki taraf harb sahasında henüz konuşmuş değildir. Alman devlet reisi son nutkunda gerçi evvekilere nazaran daha temkinli görünüyordu. Fakat Polonya veyahud Çekoslovakya üzerinde münakaşa etmeyeceğini de ihsas etmişti. Araya Amerika Cümhurreisinin siyasi yoksamasi karşınca dünya efkârı umumiyesi tereddüde düştü. İki tarafın sulh şartları üzerinde bir değişiklik olup olmadığı fikri peyda oldu. Tam bu sırada İngiltere Hariciye Nazırı mesajını neşretti. Mesajın neşri Fin-Rus sulhünün hemen ferdasına tesadüf ettiği için daha mühim görüldü.

Bu vaziyete göre sulhe ve hattâ ondan evvel ciddi bir harbe kadar daha bir takım siyasi tehammüllere şahid olacağız. Faaliyetten kalmıyan Berlin harb yapmadıkça bütün hızını siyasi kombinasyonlara veriyor. Alman devlet adamları tipki miknatıslı mayınlar gibi miknatıslı propagandalar salıveriyorlar. Fakat Alman tekniğinden geri olmıyan İngiliz tekniği her keşfin mukabil keşfini bulmakta gecikmiyor. Anlaşıyor ki formül ve kombinasyon devri geçecek, ondan sonra sinirleri sağam olan taraf hasmının için için gevşediği görüp son darbeyi indirecek. Bu esrarengiz harb ancak böyle bitebilir!

Buhan Cahid

Almanlar kuvvetli bir Avrupa bloku vücade getirmek istiyorlar

Londra 16 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin Kopenhag muhabiri yazıyor:

Berlinden alınan haberlere göre Almanyanın Moskova sefiri Fon der Schulenberg 17 Martta Fon Ribentrop ile görüşmek üzere Berline gidecektir. Pek yakında Sovyet emperyalizminin Almanyanı iptidai maddelerden mahrum edecek olan yeni bir genişleme hareketine başlamasından korkulmaktadır.

Diğer cihetten Rusya İskandinavya'da veya Yakınşarkta yeni bir harbe girecek olursa bir Berlin - Moskova - Roma cephesi kurmak isteyen Almanların bu plânı suya düşmüş olacaktır.

Emin bir membadan öğrenildiğine

Garb cephesinde ve denizlerde faaliyet

Dün iki tahtelbahir daha batırıldı

Paris 16 — (Havasa göre askeri vaziyet) : İkbaharın girmesine birkaç gün kaldığı halde, Alman kıt'alarının sonbaharda aldıkları umumî vaziyetinde hiç bir değişiklik vukua gelmemiştir.

Alsas Loren hududunda, gündüz ve gece üç hâdise olmamıştır.

Hava serattî fena olduğundan, tayyare faaliyetleri de az yapılmıştır. Gerek Fransız ve gerek Alman hava kuvvetleri, hatlar üzerinde yalnız bazı istikşaf uçuşu yapmıştır.

Şimal denizinde 5 Alman tayyare hücumu kaydedilmiştir.

Fransız askeri makamlarının tahminleri, ne göre, hâlen açık denizdeki Alman denizaltı gemilerinin miktarı nisbeten azdır. Filhakika, Almanya, kısım kısım denizaltı gemilerini karınaktadır. Hâlen birinci kısım denizden gelmemiş ve ikinci kısım denize açılmamıştır. Bu arada bittabi batan denizaltıları da gözönünde tutmak icab eder. Bugün iki Alman denizaltısının batırıldığı haber alınmıştır.

Alman ajansına göre

Berlin 16 (A.A.) — Askerî vaziyet hakkında D. N. B. şu malûmatı vermektedir: Hammelsberg ve Perle civarında düşman devriyeleri terdedilmiştir. Garb cephesinde topçu ve hava faaliyeti az olmuştur.

Morane sisteminde iki Fransız tayyaresi Liedrschled civarında Alman askerlerinin üzerine mitralyöz ateşi açmışsa da hava defai topları tarafından uzaklaştırılmıştır.

Yukarı Rhin'de düşman müteaddid taarruzlarda bulunmuştur.

Alman tayyareleri şarki Fransa ve şimal denizinde keşif uçuşlarına devam etmişler ve birçok İngiliz devriye gemisine muvaffakiyetle hücumlarda bulunmuşlardır.

İtalyada bir tayyare kazasında 6 kişi öldü

Roma 16 (A.A.) — Bir tayyare kazası neticesinde 6 kişi ölmüştür. Bir keşif tayyaresi, tayyare meydanına düşmüş, üç kişiden ibaret olan mürettebatı ölmüştür. Tayyarenin enkazı diğer bir tayyareci ile iki gence çarparak onları da öldürmüştür.

Şehirlerimizin pasif müdafaası

Fransız amiralı bir rapor hazırlıyacak

Ankara 16 — Fransız şehirlerinin pasif korunma tertibatını hazırlamış olan kontr amiral Mouren Başvekil Dr. Refik Saydamın daveti üzerine bu sabah şehrimize gelmiş ve öğleden sonra Başvekil tarafından kabul edilmiştir.

Amiral Mouren bir müddet şehrimizde kalacak ve müteakiben İstanbul ve İzmir'e giderek tetkikatta bulunduktan sonra bu şehirlerimizin pasif müdafaasına aid raporunu Başvekil verecektir.

İngilterede 300 bin kişi daha silâh altına alınıyor

Londra 16 (A.A.) — Askere alınacak olan 25 ve 26 yaşlarındaki gençlerin kayıt muamelesine Nisanda başlanacaktır. Askere alınacak olan bu yaşlardaki gençlerin miktarı 300.000 kişiyi bulmaktadır.

27 yaşından yukarı olanların askere alınması için kralın yeni bir beyanname neşretmesi lâzım gelmektedir.

Belçika - Alman hududu tamamile kapatıldı

Brüksel 16 (A.A.) — Belçika - Alman hududu evvelce kararlaştırıldığı veçhile 15 Marttan itibaren hemen tamamile kapanmıştır.

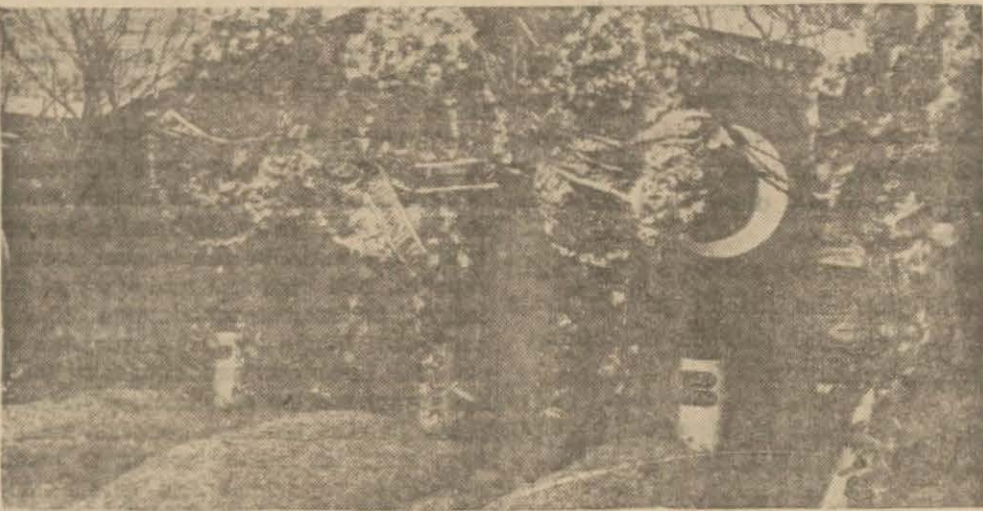
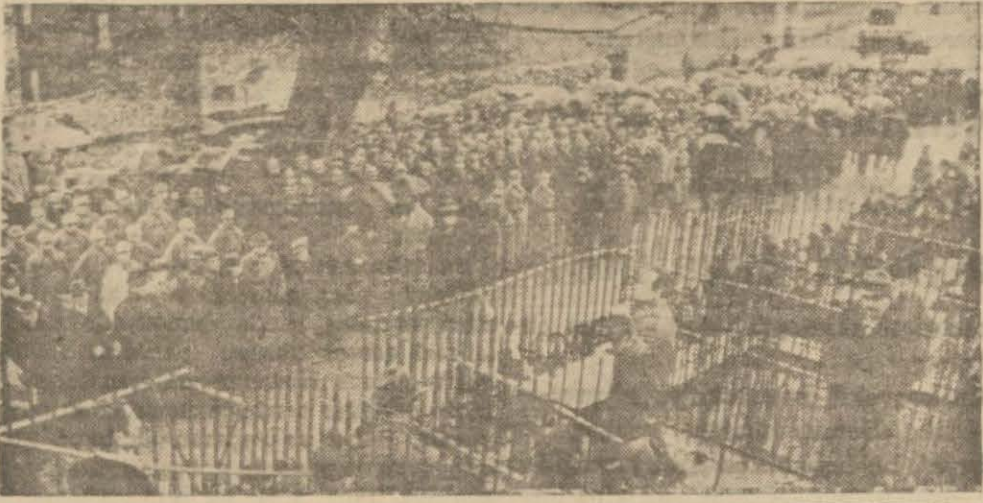
Koordinasyon heyeti toplandı

Ankara 16 — Koordinasyon heyeti bugün Başvekil Doktor Refik Saydamın riyaasetinde toplanarak ruznamesinde bulunan meseleler üzerinde müzakerelerde bulunmuştur. (A.A.)

Şehir Haberleri

16 Mart şehidleri ihtifali dün yapıldı

Ihtifale kalabalık bir halk kütlesi de iştirak etti, aziz şehidlerimizin hatıraları anıldı

Dünkü merasimden bir intaba ve şehidlerin mezarlarına konan çelenkler

Her yıl olduğu gibi dün de saat on beşte Eyüb şehidliğinde 16 Mart şehidleri için büyük bir ihtifal yapılmıştır. İhtifal merasiminde, havanın çok yağışlı olmasına rağmen kalabalık bir halk kütlesi, Üniversite talebeleri, ihtifal heyetini teşkil ve idare eden zevatla, askeri kıta, polis müfrezesi, Eyüb orta ve ilk oku' talebeleri bulunmuşlardır.

Ihtifale, saat on beşte Belediye azasından Meliha Avninin şehir namına söylediği heyecanlı bir hitabe ile başlanmıştır. Hatib yirmi yıl önce bugün Şehzadebağında işgal kuvvetleri tarafından şehid edilen kahramanların aziz hatıralarını hürmetle anmış:

— Ey yüce şehidler, dün sana kıyanlar bugün sana inanıyor ve dayanıyorlar» demiştir.

Meliha Avninin a'kışlanan bu nutkundan sonra Parti namına Beyoğlu başkanı Ekrem Tur söz almış, o da günün

kutsiyetini heyecanlı cümlelerle ifade etmiştir.

Müteakiben Üniversite talebelerinden Osman Baysal bir nutuk söylemiştir.

Bu söylevlerden sonra, Kolordu bandosu ihtiram ve matem havası çalmış, bu esnada hazırun mukaddes şehidlerimizin aziz ruhlarını tazim ve tebci eylemiştir.

Kolordu, Parti, Kültür Direktörlüğü vesair resmi ve hususî müesseselerden gönderilen çelenkler şehidlerimizin makberine vazolunmuş, mutad veçhile bir manga asker havaya ateş etmiştir.

Bundan sonra geçid resmi yapılmış, başta askeri kıta olmak üzere, polis müfrezesi, mektebiler, ihtifal heyetinin önünden sıra ile geçmişlerdir.

Dünkü ihtifalde Vali ve Belediye Reisi namına Muavin Halûk, Kolordu adına bir yarbey, Emniyet Müdürlüğünü temsilen de Fatih emniyet amiri Halid bulunmuşlardır.

Zehirlenme arazi gösteren beş kişi tedavi altına alındı

Dün şehrin muhtelif yerlerinde üç zehirlenme vak'ası olmuş, ikisi çocuk olmak üzere beş kişi tedavi altına alınmıştır.

Karagümürkte Kabakzade çıkmazında 6 numaralı evde oturan Hasanın 9 yaşındaki oğlu Ömerle altı yaşındaki kızı Hayriye bir bozacıdan aldıkları bozayı içmişler, bir müddet sonra da zehirlenme alâmi göstermişlerdir.

Çocuklar tedavi edilmek üzere Şişli Hastanesine kaldırılarak zehirlenme vak'ası etrafında tahkikata başlanmıştır.

Sahmatomrukta Dırağman mahallesinde 32 sayılı evde oturan İsmail adında biri de yediği börekten zehirlenmiş, Gureba hastanesine kaldırılmıştır.

Üçüncü zehirlenme hâdisesi de Galatada olmuştur.

Lülecihendek mahallesinde 28 numarada oturan Faik, Tophanede bir dükândan aldığı kavurmayı yemiş, az sonra tesemmüm arazi göstermiştir.

Faik tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Bugün **SÜMER** sinemasında

En güzel dekorlar arasında ve en mükemmel musikimizin terennümâtı altında çevrilen

AYŞE

Senenin en büyük TÜRKÇE SÖZLÜ ve İSPANYOLCA ŞARKILI Filmi
Baş rollerde: Sevimli, şirin ve güzel İspanyol yıldızı

Imperio Argentina

nin okuduğu ruhrevaz ispanyolca şarkılar cana can katmaktadır. Son günlerden istifade ederek görmek fırsatını kaçırmayınız.

Bugün saat 11 de tenzilâth matine

Bugün **SAKARYA** sinemasında

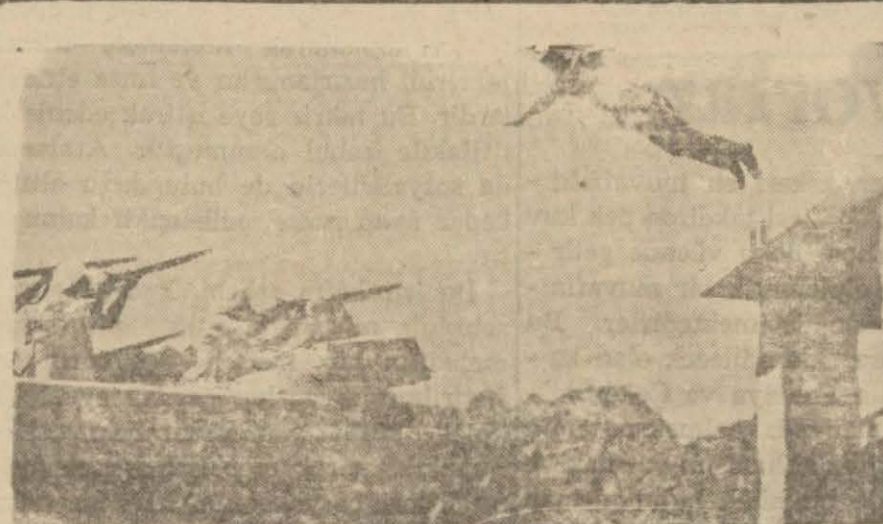
Cidden görülecek fevkalâde bir program
İstanbulda ilk defa ve mevsimin zaferi

Kartal Peçesinde

Herkesin görmek isteyeceği
heyecanlı, meraklı bir film
JAMES BUSH - HELEN
HUGHES tarafından

MERCAN ADASI

2 büyük Fransız yıldızı
JEAN GABIN
MICHELE MORGAN
tarafından

...sene emek... 9 milyon dolar sarfide... Büyük bir ordunun iştirakile vücuda getirilen... ve sinema tarihinin en büyük eseri olduğu bütün sanat dünyasında kabul edilen...

**Bir sinema harikası...
Bir harikalar harikası!**

GUNGA DIN

(Fedailer alayı)

İngiliz edibi RUDYARD KIPLING'in şöreti âlemşümül büyük edebî şaheseri... Bir sinema şaheseri olarak canlandırıldı. Eşsiz kahramanlık... Savaş... Sergüzeşt... Entrika ve Aşk Filmi.

Baş rollerde: **GARY GRAND - VİCTOR
Me LAGLEN - DUGLAS FAIRBANKS**

Jr. ve Dilber JOAN Fontaine 1940 senesinin bu en büyük filmi için

SÜMER SİNEMASI

19 Mart Salı Akşamı saat 9 da fevkalâde ve hususî bir GALA tertip etmiştir.
Salı akşamı için yerlerinizi şimdiden temin edebilirsiniz. Tel: 42851

Milyonlar harcanarak yeniden kurulan tarihî şehirler içerisinde muazzam sahnelerle filme alınan
Büyük bir aşk ve kahramanlık destanı

SERSERİ KRAL

Baş rollerde: **RONALD COLMAN** Frances Dee
ve 10,000 Figüran Basil Bathbone

Bugün **TAKSİM** Sinemasında

POLTAVA MUHAREBESİ

(DELİ PETRO'nun SONU)

TÜRKÇE SÖZLÜ

Muazzam meydan muharebeleri - En dehşetli deniz çarpışmaları - 300.000 kişinin iştirakile çevrilen harikalar filmi.
Bugünkü seanslar: 11,30 - 2 - 4,20 - 6,40 ve 9 da

Deniz işleri:

İki vapur enkazının çıkarılması için münakasa açılacak

Mintaka Liman Reisliği İstanbul limanının temizlenmesi işi etrafındaki faaliyetine devam etmektedir. Haydarpaşa ve Yenikapı civarında batan Meryel Betya ve Margarina vapurlarının enkazlarının çıkarılması için yakında bir münakasa açılacaktır. Münakasaya kimse iştirak etmediği takdirde bu vapurlar enkazının Liman Reisliğinin vasıtasile çıkarılmasına başlanacaktır.

Satılık köşk arıyorum

Deniz kenarında veya denize çok yakın bir yerde geniş bahçeli bir köşk arıyorum. Yeşilköyde, Adalarda, Boğazda veya Anadolu sahilinde olabilir. Mümkünse fotoğrafla birlikte tafsilât, fiyat Son Postada «Makbule» adresine bildirilmelidir.

Mes'ud bir evlenme

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti sabık muamelât müdürü ve elyevm İktisad Vekâleti iş dairesi reisliği şube müdürlerinden Fazıl Akyolun kerimesi Beria Akyol ile eski gazeteci arkadaşlarımızdan ve elyevm İktisad Vekâleti Ankara münakası sanayi ve iş müfettişi Memduh Tezelin nikâh merasimleri, Ankara Belediye dairesinde güzide davetliler huzurunda icra kılınmıştır. Genç evlilere saadetler temenni ederiz.

ALLAHIN CENNETİ

Türkçe Sözlü, Türkçe Şarkılı büyük film.
Şimdiye kadar hiçbir türkçe filme nasib o'mıyan bir muvaffakiyetle
KADIKÖY OPERA
Sinemasında devam ediyor.
Tel: 6 821

TARZAN

MAYMUN ADAM

Johnny Veissmüller - Maureen O' Sullivan

TÜRKÇE SÖZLÜ Pek muhteşem bir film

Pek yakında **SARAY** sinemasında

BUGÜN
MELEK
Sinemasında

Amerika ve Avrupada 5.000.000 nüsha basılan, dedikodusu bütün dünyayı saran bir romanın filmi

HATA

ROSALİND RUSSEL

ROBERT DONAT

Harikulâde heyecanlı ve müstesna bir mevzuu olan bu film sinemacılığın bir şaheseridir.
Filme ilâve olarak METRO JURNAL: En son harb ve dünya havadisleri

Bugün saat 11 de tenzilâth matine

Sovyetlerin bugünkü deniz kuvvetleri

Müttefiklerin Petsamoya cebrî ihrac teşebbüsünde bulunmamalarında bu filonun tesiri olmuş mudur?

YAZAN

Emekli general H. Emîr Erkilet

"Son Posta",nın askeri muharriri

Finlândiyaya yardım meseleleri ile Petsamo etrafında ve doğu Baltıktaki durum geçen haftalarda Sovyet donanmasının rolünü birinci dereceye çıkarmıştı. Şimdi de, Fin sülhünden sonra, Sovyetler Birliğine atfolunan - ister başlı başına veyahud Almanya ile birlikte başaracağı - emeller itibarıyla de Rus donanması hususi bir ehemmiyet kazanmıştır.

Rusya, coğrafya durumu itibarıyla dört ayrı denizde dört müstakil filo bulundurmağa mecbur olmaktadır: Baltık filosu, şimal filosu (şimal Buzdenizile Beyazdenizde), Karadeniz filosu, Uzakdoğu filosu (Pasifik Okyanusunda). Bunlardan başka, Hazar denizinde ve Dinyeper ve Amur nehirlerinde küçük birliklerden mürekkep filocukları vardır.

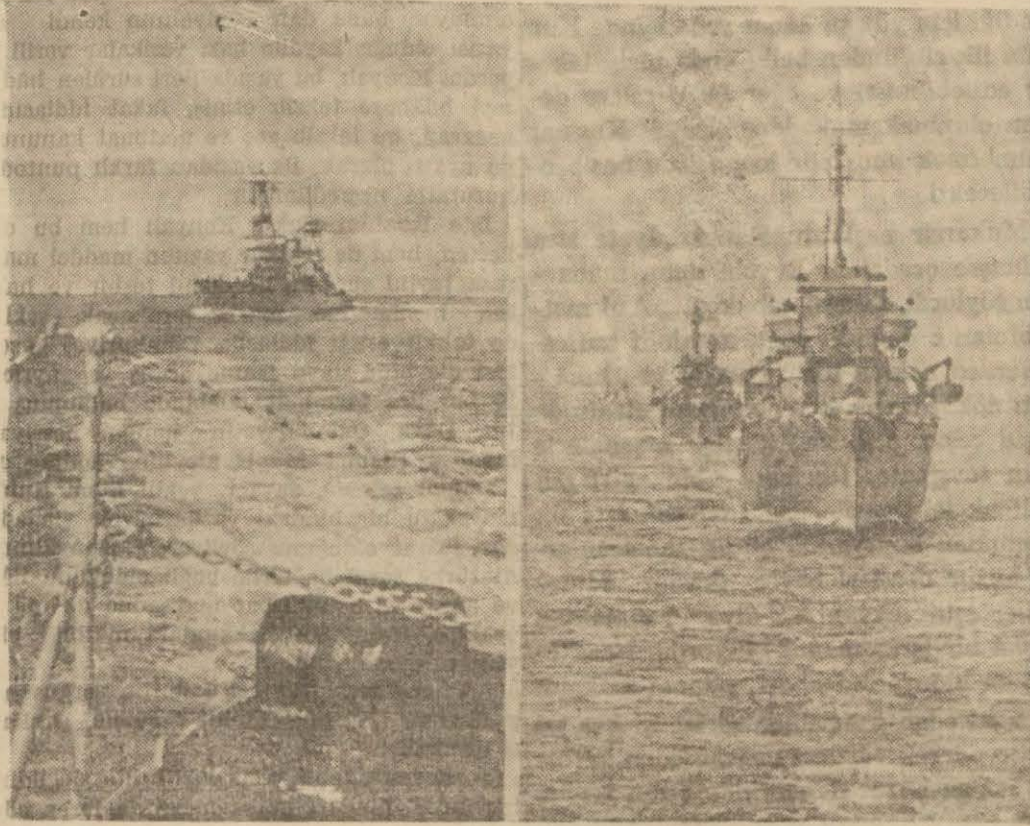
Bu filolar, aralarında büyük mesafeler, kara'lar ve Sovyetlerin hükmünde olmayan deniz ve boğazlar bulunmak dolayısıyla, birbirlerine bağlı olamamakta ve bu suretle herhangi bir Sovyet filosu memleketin bir semtinde bir muharebeye giriştiği zaman diğer filolar onun yardımına gidip yetişememektedir.

Bu büyük sevkuloceyi mahzuru kısmen olsun bertaraf etmek için Sovyetler Birliği, filolar arasında dostan ve içerdien bir irtibat yaratmağa hususî bir ehemmiyet vermiştir. Bunun için ilk ve büyük iş olarak Baltık denizini Beyaz denize büyük Stalin kanalıyla bağladılar. Bu kanala senenin dört veya beş ayında küçük ticaret ve harb gemilerine, İskandinavya yarımadasını dolaşmadan, Leningraddan Arkancelska gitmek imkânını vermektedir.

Bundan başka Sovyetler, Pasifik Okyanusundaki büyük deniz harb ve ticaret üsleri olan Vladivostoku Arkancelska bağlamak için, Şimal Buzdenizinde on yıldanberi, büyük buzkıran vapurlar yardımıyla ticarî ve sevkuloceyi bir yol açmağa uğraşmaktadırlar.

Nihayet Ruslar Baltığı Karadenizle Hazar denizine ve Hazar Azak denizine Karadenize müteaddid kanal sistemleri ile bağlamak için ağızla uğraşmakta ve on binlerce siyasi esir çalıştırmaktadırlar [*]. Moskova - Volga kanalı Baltık denizine Beyazdenizle Hazar denizi ile muvasalasını hayli iyileştirmiştir. Şimdi de Beyazdenizle Baltığın Azak denizi üzerinden Karadenize bağlanması için Volga - Don kanalının açılmasına hummalı surette çalışılmaktadır. Bu kanalın inşası bitince yalnız Beyazdenizle Baltık denizi Karadenize bağlanmış olmayacak, Hazar denizi de Azak ve Karadenizlere su ile ittisal peyda edecektir. 1 Mart tarihli Son Postadaki yazımızda, Sovyetler Birliğinde inşa edilmiş ve edilecek kanallar üzerine dikkati çekerken bir de Dinyeper nehrine Brestitovsk yakınında Buğ ırmağı arasında, ehemmiyeti büyük yeni bir kanalın daha inşa edilmekte olduğunu ve bundan maksadın Karadenizi Dinyeper - Buğ - Vistol su yolu ile Danzig koyuna bağlamak olduğunu haber vermiştik. Bu yol şüphe yok ki bir Rus yolu olmaktan ziyade bir Alman yoludur ve bu vasıta ile Almanya Karadenizden petrol vesaire celbedebildikten başka bir harb halinde ve acabında Baltık denizinden Karadenize bu yolla torpidobot ve denizaltı sevk ederek Karadeniz Rus donanmasının kuvvetlendirilmek imkânına malik olabilecektir.

Bu cetvelin mütealeası gösterir ki, gerek hizmette ve gerek inşa ve hattâ tasavvurdakiler hesaba alınsa bile, bugünün Sovyet donanması zirhli, kruvazör ve hattâ lider, muharib ve torpidobot itibarıyla bile, ihtilâlin başladığı gündeki Rus donanmasına nisbetle ehemmiyetli surette zayıftır. Bunun sebebi, ihtilâl ve sonra bolşevik rejiminin donanmayı ih-

Sovyet donanmasına aid iki görünüş

dört müstakil grup halinde bulunan dört Sovyet filosundan üçü yani Baltık, Şimal ve Pasifik filoları, aralarında az çok bir irtibat vardır. Baltık ve Karadeniz Rus filoları aralarında ve Baltık Alman filosu ve Karadeniz arasında irtibat ise ancak Don - Volga ve Dinyeper - Buğ kanallarının inşasından sonra mümkün olabilecektir. Bu yeni kanalların açılmasıdır. Fakat bu işlerin ne zaman biterek kanalların açılacağını bilemiyoruz; tahmin dahi kabil değildir. Fakat Sovyetler Birliğinin bunları bu sene nihayetinde kadar bitirmek isteyeceği aşîkârdır.

Şimdi de Sovyet donanmasının kendisine gelelim: Her şeyden evvel bilmelidir ki bu donanmanın aded, kuvvet ve teşkilâtını tamamiyle bilmek mümkün değildir. Vaktile, Cenevrede devletlerin donanma inşa programlarının muntazam surette ilânını teklif eden, Sovyet Rusya olmuştur. Fakat kendisinin daima mahrem tutan gene o olmuştur. Bu sebeble aşağıda vereceğimiz malûmatı hakikate ıptisap uygun farzetmemelidir. Çünkü bir defa yeni gemiler, bilhassa yeni denizaltı ve küçük harb gemileri hakkında verilen rakamlar ve malûmat eksiktir. Ondan sonra da, hakikatte mevcud olan gemiler, var olarak gösterilenlerden muhtemeldir ki, daha büyüktür.

Bununla beraber ihtilâlin iptidâsı olan bir Mart 1917 tarihile şimdiki bir Mart 1940 daki Rus donanmalarının kuvvet ve miktarlarını tetkik ederek hakikate yakın bir mukayese yapmak daima mümkündür. Münhasıran denizaltı ve torpidobot'ardan mürekkep olan Pasifik donanması aşağıdaki cetvele dahil değildir.

	1 Mart 1917 de		1 Mart 1940 da	
	hizmette	inşada	hizmette	inşada
Zirhli	18	5	3	2 veya 3
Ağır kruvazör	6	—	2 veya 3	5:6
Hafif kruvazör	10	8	4	—
Lider, muharib	—	—	—	—
ve torpidobot	111	17	58	25
Denizaltı	54	70	80:100	50

Bu cetvelin mütealeası gösterir ki, gerek hizmette ve gerek inşa ve hattâ tasavvurdakiler hesaba alınsa bile, bugünün Sovyet donanması zirhli, kruvazör ve hattâ lider, muharib ve torpidobot itibarıyla bile, ihtilâlin başladığı gündeki Rus donanmasına nisbetle ehemmiyetli surette zayıftır. Bunun sebebi, ihtilâl ve sonra bolşevik rejiminin donanmayı ih-

mal etmesi olmuştur. Ancak 1926 dan sonra, daha doğrusu 1930 da, elde kalan eski harb gemilerinin tamir ve islahile yenilerinin inşasına başlanmıştır.

Muhtelif denizlerdeki Sovyet filolarına gelince onlar da şöyledir:

Baltık denizinde:

	hizmette	inşada
Zirhli	2	3
Uçak gemisi	—	2
Ağır kruvazör	1 veya 2	5) inşa ve) tasarda
Hafif	1	—
Torpedo lideri	3	3
Torpedobot	30	—
Denizaltı	40	—

Beyazdenizle Şimal Buzdenizinde:

10 torpedobot; 20 denizaltı.

Uzakdoğuda:

6 muharib ve torpedobot; 50 denizaltı; 50

Karadenizde:

1 zirhli; 1 (inşada) uçak gemisi, 1 ağır kruvazör, 3 hafif kruvazör, 5 muharib, 2 yeni torpedobot; 9 torpedobot; 30:40 denizaltı.

Muhtelif Sovyet filolarını terkiib ve teşkil eden gemilerin ayrı tip ve vasıfları hakkında tafsilât vermek bu yazımızın hacmine sığmayacağından bunu başka bir güne bıraktık. Bugün söylemekle iktifa edeceğimiz şey ancak şudur ki, Sovyet filoları, büyük gemiler itibarıyla, her tarafta zayıf ise de küçük harb gemileri ve bilhassa denizaltıları cihetle hesaba alınmağa değerleri vardır. Ve işte müttefikleri, Petsamoya karşı herhangi bir taarruz ve cebrî ihrac teşebbüsünden geri brakan da Sovyetlerin Baltıkla Beyazdenize malik oldukları cem'an ve takriben 42 torpedobotla 60 kadar denizaltıdır. Müttefiklerin Petsamoya karşı bir teşebbüse girişmelerinde Alman donanmasının da faaliyete geçeceği muhakkaktı. Bundan başka böyle bir teşebbüsün Sovyet ve Alman bombardıman uçaklarında da müsaid bir hedef ve hareket vazifesi teşkil edilecektir muhakkaktı

H. E. Erkilet

Hâdiseler Karşısında

Deli mi.. akıllı mı?

Ayşe hanım, komşusu Fatma hanımına seslendi:

— Hu komşu biraz bana baksana. Fatma hanım pencereden başını u-

zattı:
— Ne var Ayşe hanım, hayrola.
— Hiç hayır değil kardeş bizimki.
— Sizin ki mi?
— Bizimki canım, çocukların babası, senin anlayacağın kocam bay Hüsamet-

tin..
— Üzerime iyilik sağlık Hüsamet'in efendi de mi, fiilini bozdu?

— Keşke öyle olsaydı kardeş.
— Bir yerine selâmün kavlen mi in-

di?
— Keşke öyle olsa, evlerden irak, sapıtı.

— Ya vah vah, ne yapıyor hemşire?
— Daha ne yapsın elinde gazete, sağına soluna bakıyor: « O yenmez, öteki içilmez, bana zehir al getir içeyim » di-

yor.
— Vah vah komşucuğum, Allah kurtarsın, Çekmeli hocaya baş vursanız bari.

— Karşıkilere söyledim. Oğulları doktor mektebinde ya, köşe başındaki doktoru tanıyormuş, şimdi onu getirmeye gitti. Bari sen de bize gel de yalnız kal-mıyalım.

★

Bay Hüsamet'in elinde gazete, köseye oturmuş konuşur:

— Karı, inan bana zehirden daha şifah, daha iyi bir şey yoktur. sulb halinde, mayı ha'inde, nasıl olursa olsun zehir al getir; yiyeceğim, içeceğim.

— Aman efendi, böyle şeyler söyleme, biraz kendine gel.

— Ben kendime gelmişim.. sapıtma-dım doğru söylüyorum.

Fatma hanım, Ayşe hanımın kulağına eğilir:

— Hep böyle söylerlermiş hemşire, hiç biri deliyim dememiş.

Bay Hüsamet'in kendinden gizli konuşuklarının farkına varmıştır:

— Fatma hanım, Fatma hanım, sen bana inan.

— İnanıyorum Hüsamet'in efendici-gim sen ne söylersen haklısın.

Bu sırada kapı çalınır Fatma hanım, odadan kaçmak için fırsat bulmuştur:

— Hele ben kapıyı açayım, bir misafir olacak.

Doktor içeri girer:

— Hastamız nerede?

Ayşe hanımla, Fatma hanım göz ka-ışaretilerle bay Hüsametini gösterirler:

— Nemiiz var bayım?

— Hiç bir şeyim yok, hem niçin bana garib garib bakıyorsunuz?

— Rahatsızlığınız nerenizden?

Fatma hanım elini sağ kulağının ya-mında döndürerek:

— Kaçık!

İşaretini verir. Doktor bay Hüsamet-tin gözlerine bakar:

— Hiç de belli olmuyor.

Ayşe hanım lâfa karışır:

— Yirmi yıllık ayalımdır. Böyle hall-ni hiç görmedim. Sabahtan beri ne ye-di, ne içti. ille zehir verin, diye bar bar bağırıyor.

— Tuhaf şey.. bayım size bu fikir ne-reden geldi?

Bay Hüsamet'in elindeki gazeteyi dok-tora uzatır;

— Şuradan, şuraya kadar okuyun doktor. Doktor okur;

— «Son bir ay zarfında alınan muhtelif cins mevadda aid nümuneseler Bele-diye kimyahasinesinde tahsil edilerek aş-ğudaki neticeler elde edilmiştir:

12 sirke nümunesinden 10 tanesi, 146 ekmek nümunesinden 31 tanesi, gene 124 ekmek nümunesinden 45 tanesi, 7 çav-dardan 6 tanesi, 24 helvadan 19 u, 5 re-celden 4 nümune, 2 yağurdun her ikisi de, 2 turşunun her ikisi de ve 77 yaş nümunesinin 16 tanesi bozuk çıkmıştır.

— Ne yiyeyim doktor, ne yiyecek ol-sam muhakkak bozuk. Kim bilir belki zehir, bu yüzden hastalanırm belki de ölürüm. Zehir yesem o da bozuk olacak amma, bozuk olmadığı zaman hasta e-den, öldüren zehir, bozuk olunca öldüre-ceği yerde muhakkak şifa verecek.. ben de onun için zehir istiyorum ya!..

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Rontgenle portakal muayenesi

Amerikada yi-yecek maddeler-i, diğer memle-ketlerde olduğu-ndan çok fazla dik-katle muayene e-dilir. Ve yiyecek madde'lerinin her-hangi biri biraz mağuş veyahud bayat olursa derhal ifna edilir.

Amerikalılar yiyecek maddeleri kon-

Balona binen kral

Belçika Kralı Birinci Alber, tayya-renin icadından evvel zamanında karı-sı Kraliçe Elizabet olduğu halde balon la birçok defa uçmuştu. Balonla uçan ilk kral o olduğu gibi sonuncu da gent o olsa gerektir.

trolünü o kadar ileri götürmüşlerdir ki portakallar bile rontgen şuaile tetkik e-dilir.

GÖNÜLİSLERİ

Bir kadında ne Ar'nır?

Evlenmek kararında olan bir genç erkek, Ankaradan bay Suphi benden: — «Müstakbel refikasında ne gibi meziyetler araması icab ettiğini» so-ruyor.

Güzellik mi? Tahsil mi, servet mi, yoksa hiç hatıra gelmeyen bir başka şey mi?

Suale cevap vermeyi bir dakika te-hir edeyim.

Benim bir ihtiyar erkek dostum vardır ki, ara sıra beni görmeğe ge-lir, mazinin hatıralarından bahseder, böyle yapmaktan da kendisi için bir teselli duyar. Son gelişinde bana eski tanıdıklarından ikisinin portresini çiz-miştir. Söylediklerini onun dilinden hülasa edeyim:

— Serveri her zaman için kaleme herkesten evvel gelmiş bulurdum. Ka-lemden en son çıkan da o, olurdu.

Meserret kiraathanesi 30 senedir hep yerindedir. Arkadaşımı kalemden çıkar çıkmaz Meserret kiraathanesi-nin yolunu tutmuş görürdüm. Bir kö-seye çekilir, gazete de okumaksızın

gözlerini kapar, gece geç vakte kadar hareketsiz kalırdı. Bir gün sordum. En sevdiği arkadaş bendim, çekinme-den söyledi:

— «Eve gitmek için herkesin uyu-masını beklerim. Beni her vakit bu-rada görüşünüzün sebebi budur. Göz-lerimi kapayıp hareketsiz kalmakla-ğınca gelince: Uyuduğumu sanmayı-nız, ne olmak isterken ne olduğumu düşünürüm. Bundan acı bir zevk du-yarım. Evet azim ev benim için cen-nem olmadı gün azab, yeis, te-essür kaynağıdır,» dedi.

Kalemde tanıdığım ikinci arkada-şım Saffettir. O, daima son dakikada gelir, herkesten evvel çıkar ve doğru evine koşardı. Onu sokakta, tiyatro ve sinemada tek bir gün yalnız gör-medim. Hep karısı ve çocuklarıyla bu-lunurdu, hayatta tek zevki evi idi..

Bu noktada ihtiyar dostumdan din-lediklerimi bırakarak okuyucuma hi-tab edeyim:

— Müstakbel refikanın güzel, zen-gin, tahsil görmüş, ince olup olmama-sı ikinci derecede kalır. Kendini sana aratsın, seni eve çeksın, ıssal etsin. Sa-na: «Benim için cennet evimdir,» de-dirtsin, lâzım olan budur.

Hatıralar Arasında

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

Sarayda huzur dersleri

Vaktile camilerde böylelerine tesadüf ettikçe kaçardım. Burada ise kaçmak imkânı yoktu. Memleketin bütün mekteplerinde resim dersleri verilirken, sarayın birçok kısımları tasvirlerle dolu iken, karşısında söz söylenen padişah bizzat resimlerini yaptırmış, en hoca lâfı tasvirlerin haramiyetine intikal ettirdi

Saray ramazanının başlıca hususiyeti huzur dersleriydi. Bunların ne olabileceğini evvelden tahmin etmek mümkün değildi; fakat nasıl hitabet ve belâğatin birer mükemmel nümunesini teşkil etmesi lâzım geleceğine hükmederek ilk defa olarak bu derslerde hazır bulunca diyanetle hikmetin bir memzucisini dinlemekle zevkyab olacağıma emin idim. Bunun için sebebler vardı: Küçük yaşındanberi ramazanlarda camileri dolaşırken vaizlerin kürsüleri kenarında durur bir müddet dinlemeğe çalışırdım. Sonra bunların çirkin yaygaralarıyla, kötü bir türkçe ile çarpına çarpına en yüksek mevlalara temas etmek isterken nasıl saçmalara, hezeyanlara boğulduklarını gördükçe elim bir hisle oralardan kaçardım. Gene o sıralarda Hâmidin bir «vaize bir mev'ize» sini okuması, bunu dinlemeğe tahammül edilememiş herzeğülerin suratına indirilmiş bir te'dib şamarı kabilinden telâkki ederek sanki oralardan intikam alcısına ezber etmiştim. O sıralarda Avrupa dünyasında vâzilerin nasıl yapıldığına, mev'izelerin nasıl birer san'at ve hitabet eseri olarak tertib edildiğine vâkıftım. İsviçre, İngiltere, Almanya gibi protestan diyarlarında Pasteur'lerin Pazar hitabelerini hazırlamak için Tevratın, İncilden ilham alarak, herhangi bir fıkranın, bir âyetin etrafında san'atkarane nakışlar, tevşihler yaparak bunlardan ahlâki netayic çıkarıldıklarını; katoliklik âleminde, meselâ Fransada köy rahiblerinin varınca kadar mev'izelerini işleye işleye bunların arasından şöretleri cihana şâmil hatibler yetiştiğini, hele Fransa edebiyatında Bossuet Fénélân, Bourdaloue, Massillon, Fléchier hitabelleri ile Sermonlar ile kendilerini dinleyen hükümdarları hâleti gaşye getiren dâhiler zuhür ettiğini bilirdim; onun için hikmete, hitabet ve belâğate, her dinden daha müsaîd olan, hele Kur'an kabilinden cihanın hiç bir lisanında, hiç bir edebiyatında misline tesadüf mümkün olmiyan bir ilham mebbandan saniha alacak olan müslüman vâzilerinin, bilhassa huzur derslerinde, hem padişah hem halife makamlarını işgal eden zatın karşısında söyleyeceklerinin yüksekliğine intizar etmek, ve bunları dinlerken bir istiğrak zevkini ummak en sarîh hakkımdı. Heyhat! Ne müthiş bir hayal inkisarına uğradım ve bütün ramazanlarda, günlerce devam eden bu huzur derslerinde umulan zevke bedel ne acı bir esef duydum!

Huzur dersleri de zülvecheyn sofasında olurdu. Hünkâr deniz tarafında kanapenin üzerine yerleştirilmiş bir minderikte, saburane otururdu; sağ tarafında, yerde dizi dizi hânedandan hazır buluncak olanlara, sol tarafında da gene öyle dizi ile mahbeyn erkân ve memurinine, bendegâna mahsus ipek minderler sıralanmış olurdu. Bunların üzerinde bacaklar kıvrılarak, hele şışmancalar için tahammül olunamıyacak sızılara sebep olan vaziyette, belki bir saat muztarib olmak icab ederdi. Her celse bittikten sonra ayağa kalkmakta; ayağa kalktıktan sonra da durmakta, yürümekte kolay galebe çalınmıyan zorluklar çekerdim.

Huzur dersleri başlarında bir mukarrir ile muhatablardan mürekkebe bir zümre tarafından verilir; mecmuu on beşi geçmiyen bir heyet... Dersler ramazanın ilk gününden başlayarak haftası sonuna kadar devam eder ve bunlara ikindî namazından sonra başlanırdı. Her sene mukarrirleri ve muhatabları —ki hergün için ayrı ayrı zevattan teşekkül eder— meşihat, mer'i olan bir usul dairesinde sıra ile intihâb ve saraya izam ederdi. Bu derslere dahil olmak için namzedler iyice çalışırdı, zira vazifelerini bitirince ceblerine bir atıye, sırtlarına bir cübbe, bellerine bir şal kuşak insan olunmak mukarrerdi. Hazinei hassa için ihtiyar olunamıyacak kadar ağır bir masraf değil. Mukarrirlerin cübbeleri siyah ve iyi bir kumaştan, muhatabların cübbeleri de mavi idi.

Saraydan evvel Dolmabahçe camisinde bir toplantı yaparlardı ve o günün derisi hakkında bir tecrübe bulunurlardı. Bu tecrübe gayet basit idi. Mukarrir sırası gelmiş olan âyeti tefsir ederken yanında oturan muhatab bir sual irad eder, mukarrir bunun cevabını verir, ikinci muhatab bir ikinci sualde bulunur, buna da cevap verince, üçüncü muhataba söz söylemek fırsatı ya düşer ya düşmez, diğer muhatablar da dersin sonuna kadar bir put gibi sakit dururlardı. İşte tecrübe muhatablara soracakları şeyleri söylemekten ve alacakları cevabları anlatmaktan ibaret olurdu.

Vaktaki camide ikindî namazı kılınmış, bu tecrübe de yapılmış olurdu, başta mukarrir, arkasında sıra ile muhatablar, ağır ağır, büyük bir rasime diniyeye gidecek olanlara mahsus vakur bir eda ile camiden saraya kadar yürürler, divanhaneyi geçerler, büyük merdivenden birer birer çıkarlar ve gene öyle birer birer sırayı bozmayarak yerlerine geçip birer ayakta dururlar ve daha evvel gelmişse, hünkârın: «Oturunuz!» işaretini üzerine minderlerine çökerlerdi.

Bu huzur dersleri yüz şu kadar sene evvel bir padişah tarafından ihdas olunmuş ve o zamandanberi tahta calıs olan bütün padişahlar tarafından takib edilmişti. Her derste ancak iki üç âyetin mânası verilerek onların etrafında söz söylendiği için yüz şu kadar sene içinde Kur'anın ilk cüzünden belki onda biri takrir edilebilirdi ve eğer bu derslere devam olunmak mukadder olsaydı Kur'anı hatmetmek kim bilir kaç asırda nasılabilecekti.

Mukarrir başlardı: Hangi âyete sıra gelmişse oradan... Evvelâ onun mânasını söylerdi, kısaca, çabukça... Asıl matlub olan o değildi; âyet, muhtelif müfessirlerden naklen türlü rivayat ve hikâyatı döküp saçmak ve bunların etrafında çeşid çeşid, acib ve garib, efsanelerle dolu tevşihata, teşrihata bir girizgâh bulmak için vesile teşkil ederdi. İşte ilk gününden başlayarak, bütün ramazanlarda huzur dersleri böyle devam edince bizler için «eyvah!» diye yanmaktan başka bir iş kalmamış oluyordu. Nasıl olup da bidayetindenberi saltanat makamını işgal eden padişahlar ve bu işi her yıl tertib ederek vâizleri intihab eden şeyhis lâmlar şu huzur derslerinde olsun izana, mantığa, Kur'anın azametini, makuliyetine lâyük bir cereyan verememişler ve padişahın karşısına geçirilen mukarrir lere, mutaden camilerde kürsülerini döve döve envâi hürâfatı, sanki, hâşâ sümme hâşâ ahkâmı diniye imişçesine döküp saçan vâizlerden daha yüksek bir eda telkinine muvaffak olamamışlardı.

Neler işittik? Vaktile camilerde böylelerine tesadüf ettikçe kaçardım. Burada kaçmak imkânı yoktu. Sabir ile, tahammülle, fakat azim eseflerle arızin kürriyetini inkâr, ecrami semaviyenin birer dünya olduğu iddiasını küfür diye telâkki eden, biraz daha ileriye gitse yerin bir öküzün boynuzlarında durduğu iddiasına kadar varacak olan, âyete mânâ verdikten sonra bir tarafından kaçıp hürâfelerle sapan, peygamberin mucizelerinden bahsederken peygamberin ruhunu tazib edecek türrehat sıralayan, Miracı hikâyeye ederken Mekkedeki Kudüseye kadar tayyolunan mesafeyi bir saniyede geçmek için hazreti Muhammedin rakib olduğu hayvanın, bilmem kaç zürra tülün de olduğunu söyleyen, şakki kamerden bahsederken ayın yarısının şimalde, diğer yarısının cenubda ikiye bölünmüş bir kâğıd fener gibi asılı kaldığından dem vuran bu adamlar islâmiyeti taziz ve tahkim değil, tahribe çalışmış oluyordular;

di. Biraz sonra Siret oda kapısında neşeli bir yüzle göründü: — Hazır mısınız Hicran hanım? Otomobil sizi bekliyor. Hicran bir anda düşüncelerinden sıyrılarak ayağa kalktı: — Çoktan hazırım. — O halde buyurun gidelim. Bahçe kapısında Siret durarak: — Odanızı hazırlattım.. onun için biraz geciktim. Çıkmadan evvel görmek ister misiniz? — Teşekkür ederim Siret bey. Niçin uzun uzadıya zahmet ettiniz. Ben bu odadaki sedirde yatardım. — Çok iğreti olurdu. Halbuki hem men bu eve yani evinize yerleşip ısınmanızı isterim. — Ben de zorulanızı istemem. — Ben bir şey yapmadım. Bizim Mustafa kız gibi hizmet eder. Bir ev kadınından hiç farkı yoktur. Tam on iki senedir yanındayım. Ahlâkı da iyidir ve çok merd bir çocuktur. Sizi hiç üzmiyeceğine eminim. Öyle değil mi Mustafaçığım? — Kapının dışında ablak ve güleç yüzü bir delikanlı mahcub ve memnun başını hürmetle eğmiş, kendi hakkını

Mahkemelerde

Dün bir matbuat davası hararetli safhalar arzetti

İddia makamı, suçlu vekili ve davacı vekili arasında şiddetli münakaşalar oldu

Dün aslıye 6 ncı ceza mahkemesinde İbrahim Hakkı Konyalı tarafından Cümhuriyet gazetesi aleyhine açılan davalardan birinin daha duruşmasına başlanmıştır. Bu dava muhtelif münakaşalara sebebiyet vermiş ve son günlerde görülen neşriyat davalarının en hararetlisi olmuştur.

Dava mevzuu olan yazı, 20/2/940 tarihli Cümhuriyet gazetesinin 1 inci sayfasında neşredilen «Vesikalar» başlıklı imzasız bir makaledir. Bu yazıda, İbrahim Hakkı Konyalı İstanbul İşgal yıllarında Türk milletine ve Ebedî Şef Atatürke sövmekle itham olunuyor, buna dair Konyalının kendi el yazması olduğu kaydedilerek bazı vesikalar veriliyor. Konyalı, bu yazıda ileri sürülen hâdiseyi bilâhare tekbiz etmiş, fakat iddiasına nazaran, bu tekbiz geç ve matbuat kanununa aykırı olarak, ilk yazıdan farklı puntoda hürâfatla neşredilmiştir.

İşte İbrahim Hakkı Konyalı hem bu cihetten, hem de mezkûr yazının maddel mahsus taayini suretile kendisini teşhir ve halkın husumetine maruz bırakacak şekilde tahkir ettiği iddiasıyla, Cümhuriyet gazetesi aleyhine dava ikame etmiş ve ayrıca 10 bin lira tazminat talebinde bulunmuştur. Dava, Cümhuriyetin umumi neşriyat müdürü Hikmet Münif aleyhine açılmıştır. Çünkü celsede, davacı vekili Etem Ruhl, müvekkil aleyhindeki yazıların bir isnadın ibaret olduğunu söyleyerek, Konyalının Atatürk sevgi bağlarıyla bağlı olduğunu ilâve etmiş ve bunu isbat maksadıyla de müvekkilin Ebedî Şef hakkındaki matbu yazısını okumuştur.

Bilâhare suçlu Hikmet Münif sorgusuna geçilmiştir. Hikmet Münif ezcümle, şunları söylemiştir: — Neşrettiğimiz vesikalar sahte değildir, icabında bunları mahkemeye de ibraz edebiliriz. Fakat, nereden aldığımızı söyleyemeyiz. Zira bu, gazetecilik mesleğinin şairine uygun değildir.

Suçlu vekillerinden İrfan Emin ise, davacının el yazması vesikalardaki yazının bir vukuf ehline tetkik ettirilmesini talep etmiştir. Bu vesikalari tarihe intikal ettirmek gayesiyle ve vatanî bir hizmet olarak neşrettiklerini ilâve etmiştir. Buna karşı, Konyalının vekili: — Matbu bir vesika tarihe intikal edebilir, demıştır.

Müddelimumi de, mütaleası arasında bu tarihli hizmetini niçin bugüne kadar ifa etmemiş olduklarını sormuş, buna İrfan Eminin verdiği cevap iddia makamını temsil eden Rifat tarafından bir hakaret şeklinde karşılanmıştır.

Müddelimumi Edib bu noktanın zapta geçmesini istiyerek, demiştir ki: — İrfan Emin, Cümhuriyet müddelimumiliğinin inkilâb aleyhindeki yazıları müdafaa etmek vaziyetine düştüğünü, söyledi. Kendilerine bildirmek isterim ki, şu dakikada iddia makamını işgal eden, Atatürk devrinde yetişmiş ve feyiz ve enerjisini ondan almış olan biridir.

Avukat İrfan Emin ise, sözünün yanlış anlaşıldığını, kendisinin bunu demek istemediğini beyan etmiştir. Celse bu şekilde hararetli safhalar arzettiğinden sonra, mahkeme Cümhuriyet gazetesinde neşredilen vesikalardan asıllarının suçlu tarafından ibrazına karar vererek, duruşmayı talik etmiştir.

Poliste: Üstüne tencere devrilen bir çocuğun ayakları haşlandı

Beşiktaşta Serencebey yokuşunda Sadıkdâde çıkmazında 6 numaralı evde oturan terzi Zekinin 5 yaşındaki oğlu Fikret, odalarında mangalın üstünde kaynayan tencereyi üzerine devirmiş, döken sular ayaklarını haşlamıştır. Yaralı çocuk Şişli hastanesine kaldırılmıştır.

Bir adam gazoz şişesiyle başından yaralandı

Kasımpaşada Kualksızda Birlik sokagında 16 numaralı evde oturan Cemal, o civarda bir kahvede otururken Murad danda bir şahsın fırlattığı gazoz şişesiyle başından yaralanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, Murad yakalanmıştır.

mânasından fırsat bularak sözlerini dinle ve ahlâki bir mev'ize şekline ifrağ etmek maksadıyla istimal etmiş olsaydı tam beklenen bir hatib olmak kabiliyetinde iken nasılsa lâfı tasvirlerin haramiyetine intikal ettirdi. Memleketin bütün mekteplerinde resim dersleri verilirken, sarayın birçok kısımları tasvirlerle dolu iken, karşısında söz söylenen padişah bizzat mükerrenen resimlerini yaptırmış iken bu zatın bu zeminde o tarzda söz söylemesi, ve bu asırda tasvirlerle şedid bir hücum yapması öyle beklenmiyen, kendinden umulmiyan bir hâdise oldu ki hak kında hasıl olan iyi intiba derhal silindi. İşte Sultan Reşad zamanında da huzur dersleri böyle başladı ve böyle devam etti.

Halid Ziya Uşaklıgil

Son Postanın tefrikanı: 7

Hicran

YAZAN: NEZİHE MUHİTTİN

Duvarlardaki muhteşem tablolar, köşelerde küçük ve büyük heykeller vazolar, içlerindeki çiçekler.. hepsi hepsi bütün eşya ve teffrûat ne güzel ne zarif yerleştirilmişti. Bütün bunların üstünde pek müstesna bir kadın elinin dolaşmış olduğuna hükmetmemek mümkün değildi. Fakat işte Hicran çok iyi biliyordu ki bu küçük ve temiz yuvada henüz bir kadın yoktur. Bunların hepsi o genç san'atkarın zevki midir? Bu güzel, temiz ve zarif muhitin içinde kendini mes'ud ve rahat hissetmemek mümkün mü? Hicranın, içindeki bütün acı endişe ve ızrablara rağmen ruhuna gittikçe itimad ve huzur süzülüyordu. En büyük endişesi şimdi; bu asil kalbli ince ve hassas san'atkarın hayatında bir işkence olmak korkusu idi. Öbürünü hâlâ hem pek çok sevdiği halde buna yalancı bir sevgi göstererek aldatmak bayalığın en kötü bir nümunesi olurdu. Böyle bir mürailiğe Hicranın tertemiz ruhu asla razı olmazdı. Fakat o bir çok geceler terkedilmenin zehirleyici azabları içinde kahreden sancılarla kıvrılırken Servere kendisinden daha üstün bir gençle sevişir gibi görünüp intikam almak hülyaları ile kendisini teselli ettiği çok olmuştu. Fakat bu intikamın vasıtası Siret olamazdı. Bunu şimdi düşünürken kendi gaddar kadın hislerine isyan ediyordu.

O halde Sirete bütün olanları olduğu gibi anlatmalı mıydı? Buna nasıl cesaret edecek, onun ümidlerini ve hassas kalbini kırmağa nasıl kıyabilecekti? Oturmakta olduğu sedirin arkasına isabet eden bahçeye bakan pencere birdenbire aydınlandı. Bahçede sesler var

di. Biraz sonra Siret oda kapısında neşeli bir yüzle göründü: — Hazır mısınız Hicran hanım? Otomobil sizi bekliyor. Hicran bir anda düşüncelerinden sıyrılarak ayağa kalktı: — Çoktan hazırım. — O halde buyurun gidelim. Bahçe kapısında Siret durarak: — Odanızı hazırlattım.. onun için biraz geciktim. Çıkmadan evvel görmek ister misiniz? — Teşekkür ederim Siret bey. Niçin uzun uzadıya zahmet ettiniz. Ben bu odadaki sedirde yatardım. — Çok iğreti olurdu. Halbuki hem men bu eve yani evinize yerleşip ısınmanızı isterim. — Ben de zorulanızı istemem. — Ben bir şey yapmadım. Bizim Mustafa kız gibi hizmet eder. Bir ev kadınından hiç farkı yoktur. Tam on iki senedir yanındayım. Ahlâkı da iyidir ve çok merd bir çocuktur. Sizi hiç üzmiyeceğine eminim. Öyle değil mi Mustafaçığım? — Kapının dışında ablak ve güleç yüzü bir delikanlı mahcub ve memnun başını hürmetle eğmiş, kendi hakkını

da verilen izahatı dinliyordu. Hafif bir Anadolu şivesiyle: — Elbette beyim. Hiç sıkar mıyım hanımefendi. Çok şükür evimiz şenlendi. Mustafa arabaya kadar onları teşeyi ettikten sonra geri döndü. Bu küçük bir spor otomobiliydi. Siret volana oturdu. Hicran da sağ tarafına yerleşti. Genç adam büyük bir neşe içinde makineye hareket vermek üzereyken sordu: — Bir bara gidip eğlensek nasıl olur? — Bara mı? — Evet.. meselâ Gardene veyahud tercih edeceğimiz bir başkasına.. — Ben şimdiye kadar hiç bir bara gitmedim ki tercih edebileyim. — Hiç mi bara gitmediniz canım? Siret bu suali lâübâli bir sesle sormuştu. Hicran bunun farkında olmıyarak: — Hiç -dedi- hiç bir bara gitmedim. Sonra birden hatırlıyarak: — Evet -diye ilâve etti- Bir defa yalnız bir defa bara gitmişim. Fakat hangi bar olduğunu unuttum. Siret az daha —kiminle?— diye so-

racaktı. Kendini topluyarak bir şey söylemiş olmak için: — Demek yalnız bir defa gittiniz öyle mi? — Evet bir defa.. — Hoşunuza gitmiş miydi? Hicran düşüncesinden sıyrılmıyağa çalarak dalgın dalgın mırıldandı: — Unuttum.. hiç hatırlamıyorum şimdi. Çok zaman oldu. Siret birden direksiyonu çevirerek: — O halde -dedi- Büyükdereye gidelim. Mehtab da var.. Kır âlemini sever misiniz? — Oh çok severim. Hele Boğaziçine bayılırım. — Benim gibi. Otomobil gittikçe artan bir sür'atle asfalttan kaymaya başladı. Bir iki dakika sonra tarlaların arasından geçiyorlardı. Tatlı bir serinlik taşıyan rüzgâr Hicranın boyasını açık kumral saçlarının nemli dalgalarını Siretin yüzüne ve şakaklarına temas ettirerek uçuyordu... Hicran mehtabın loş ziyası altında hayalleşen genç san'atkarın profilini bir rüya gibi görüyordu. (Arkası var)

Son Posta

S P O R

Mektebler arası futbol maçlarına devam edildi

Hayriye Pertevniyalı 3 - 1, Haydarpaşa İstanbul lisesini 4 - 1 mağlûb etti. Oyunlar yağmur altında oynandı

Yukarıda (Hayriye - Pertevniyal), aşağıda (İstanbul - Haydarpaşa) gençleri

Mektebler arasında yapılmakta olan futbol maçlarına dün de Taksim stadında devam edilmiştir. Şeref stadında yapılmaması lâzım gelen maçlar hakemlerin gelmemesi yüzünden oynanamamıştır. Taksim stadında yapılan maçların tafsilâtını yazıyoruz:

Hayriye 3 — Pertevniyal 1

Bu maç hakem Tarık Özerenginin idaresinde hafif fakat devamlı bir yağmur altında oynandı. Daha iri oyuncuların mürekkebi olan Hayriye lisesi takımı üstün vaziyete geçerek Pertevniyalı sıkıştırmağa başladı. 15 inci dakikada semeresini veren bu hâkimiyet Hayriye sol içinin yaptığı golle sona erdi. Bu golü yemelerine rağmen Pertevniyaliler gittikçe açılan bir oyunda Hayriye kalesine imgeşe başladı. Devrenin sonuna doğru Hayriye aleyhine verilen penaltı gol oldu ve birinci devre 1-1 beraberlikle neticelendi. İkinci devrede Pertevniyal daha güzel oynamasına rağmen birçok gol fırsatlarını çamurdan topu sökmemek yüzünden kaçırmıştır. Bir kaç tehlike li akın yapan Hayriye bunlardan ikisini golle neticelendirmeye muvaffak oldu. Son dakikada bir penaltı fırsatı daha yakalayan Pertevniyal bunu kaçırmış ve Hayriye 3-1 maçtan galib çıkmıştır.

Haydarpaşa 4 — İstanbul lisesi 1

Gittikçe şiddetlenen yağmur altında ve hakem Ahmed Âdemin idaresinde yapılan maç hayli sıkı oldu. Haydarpaşa takımı cidden güzel ve enerjik bir oyunla rakibini sıkıştırıyor. Çamura rağmen mükemmel şifit atan forved hattı üstüste iki gol yapmış ve birinci devre 2-0 Haydarpaşa lehine bitmiştir. İkinci devrede aynı üstün oyunu devam ettiren Haydarpaşa biri frikikten, diğeri sol için şifit ile iki gol daha yapmışlardır. Bu gollere sonra daha düz gün oynamaya başlayan İ. lise liler solic vasıtasıyla yegâne gollerini yapmışlardır. Maç 4-1 Haydarpaşanın galibiyeti ile neticelenmiştir.

Mektebler arasında voleybol müsabakaları

Mektebler arası voleybol maçlarına dün Beyoğlu Halkevinde devam edilmiştir. Alınan neticeler şunlardır: Galatasaray, Işık lisesine, Şişli Terakki, Taksim lisesine, Kabataş, Erkek Muallim mektebine galib gelmişlerdir.

940 Olimpiyatını göre Fin'andiya yapacak

1940 Olimpiyatının bu yaz Finlandiyada yapılmasına karar verilmiş, fakat Finlandiyanın Ruslarla harbe gir-

mesi üzerine tabii olarak Olimpiyadlar da suya düşmüştü. Ruslarla yapılan sulh üzerine Finlandiya beynelmilel Olimpiyad komitesi umumî kâtibî; 1940 Olimpiyatının gene Finlandiyada yapılmasına kat'î olarak karar verdiklerini söylemiştir. Bu kahraman ve sporcu milleti takdir etmemek mümkün değildir.

Amerikada büyük bir tenis turnuvası yapıldı

Nevyorkta Finlandiya menfaatine büyük bir tenis turnuvası yapılmıştır. Turnuvaya üç Amerikalı, bir İngiliz olmak üzere dünyanın en meşhur profesyonel tenisçileri iştirak etmişlerdir. İngiliz Perry yaptığı mükemmel maçlarla turnuva şampiyonluğunu kazanmıştır. Neticeler şunlardır:

Budge, Tilden i 5-7, 2-6, Vines Perry'yi 1-6, 4-6 yenmiştir. Son karşılaşmada Perry, meşhur rakibi Budge'yi 6-4, 3-6, 3-6 mağlûb ederek birinci olmuştur.

Yeniden cezalandırılan oyuncular

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Başkanlığından: Aşağıda adları, soy adları, klubleri ve bölge sicil sayıları yazılı bulunan idmanlılara iştirak ettikleri müsabakalardaki suihareketlerinden dolayı hizalarında yazılı müddetler için genel direktörlüğümüz tarafından müsabaka boykotu cezaları verilmiştir. Klublerin ve hakemlerin bu futbolcuları ceza müddeti içinde müsabakalara iştirak ettirmemeleri lüzumu tebliğ olunur.

Beşiktaş klübünden 50 Hakkı Yeten 11/3/940 tarihinden itibaren 2 ay, Beyoğluspor klübünden 1865 Koço Kondidis 27/2/940 tarihinden itibaren 2 ay.

İngilterede kral kupası maçları

İngiltere kral kupası maçlarına 13 Nisanda başlanacaktır. Kral kupası maçları şimal ve cenub namile iki gruba ayrılmıştır. Kupa maçlarının finali 8 Haziranda Wembley'da yapılacaktır. Maruf takımlardan Arsenal harb devresi kupasını kazanmak için büyük bir gayret sarfetmektedir.

Zenci Joe Louisin yeni maçı

Dünya ağır siklet boks şampiyonu Amerikalı zenci meşhur Joe Louis 2 Nisanda Johny Paycock ile bir boks maçı yapacaktır.

Mühim bir boks maçı

Meşhur Joe Louis'e karşı muvaffakiyetli bir mac yapmış olan Tony Galeuto 28 Martta Newyorkta Max Baer ile karşılaşacaktır.

[Günün adamları]

Radyo müdürlüğünden istihbarat nezaretine getirilen adam

Geçenlerde İngiltere istihbarat nezaretine getirilen yeni nazır Sir John Reith yüzde yüz bir İskoçyalıdır. Uzun boylu, keskin bakışlıdır. Evvelce British Broadcasting Corporationun yani İngiliz radyosunun umumî müdürü idi.

Mühendistir. Tam manasile dındardır. Esasen bütün tahsili müddetince İskoçya kilisesinin tesiri altında kalmıştır. Meselâ Pazar günlerini bir istirahat günü telâkki eylemekten ziyade bir dinî gün addeder...

Şimdi işgal eylemekte olduğu mevkie gelinceye kadar hep kendi sâyile yükselmiştir.

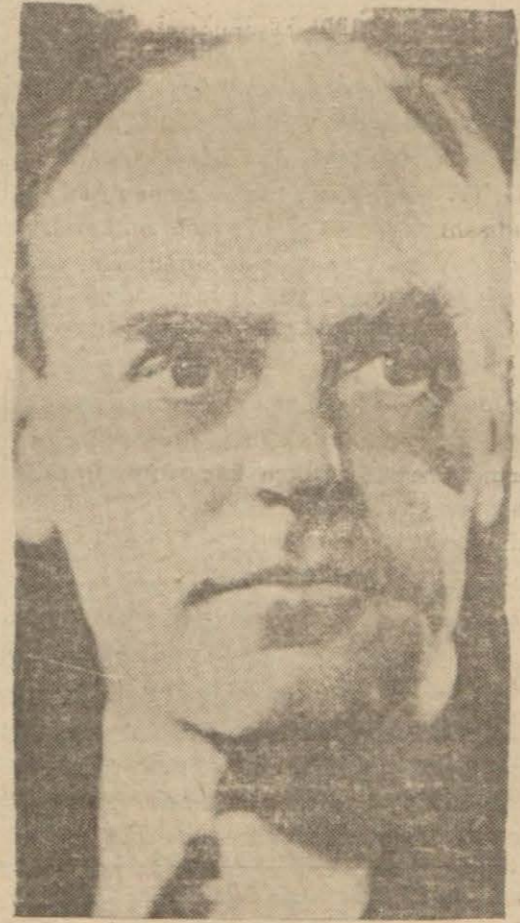
Harbi Umumi sırasında askere yazılmıştı... Ağırca yaralanmış idi. İngilterede Aberdeen şehrindeki hastaneye yatırılmıştı. O vakit istihkâm yüzbaşısı rütbesini haiz bulunmakta idi. Bu sırada harb hitama ermişti.

O da vaktini geçirmek, yeni bir iş beklemek için sabahdan akşama kadar klübünde bulunuyordu...

Günün birinde bir teknik gazetede gözüne bir ilân ilişti. Bu ilâna derhal cevap verdi. Vak'a bundan on sekiz sene evvel cereyan eyliyordu.

British Broadcasting Corporation tesis edilmişti. Bu teşekküle mühim dört memuriyet münhal bulunuyordu.

Umumi müdürlük vazifesine talib olmuştu. Talebini ihtiva eden mektubunu postaya tevdi edeceği sırada, mektubu-

İngiliz istihbarat nazırı Sir John Reith nun mürselüleyhinin yani Sir William Noble Aberdeenli olduğunu öğrenmiş idi...

Zarfı açarak istidasına şu haşiyeyi ilâve eyledi:

«Ben dahi Aberdeenliyim!..»

Umduğu gibi talebi derhal kabul edilmiş idi...

İngiliz radyosunun sayısız dinleyicileri içinde onu görenlerin sayısı pek azdır. Kral sekizinci Edvardın radyo ile milletine veda edeceğini bildirdiği vakit onun sesi kimse tarafından tanınmamış idi...

Sir John Reith esrarengiz bir surette çalışmaktan, sükûnet içinde iş görmekten hoşlanır. British Broadcasting Corporationun 3600 mensubu içinde onunla görüşmeğe muvaffak olanlar sayılabilecek kadar azdır...

Bu mühim ve millî teşekkülün tam manasile diktatörü olmuş idi... Yapılan tenkidlerin hiç birine aldırmazdı... Nereden gelirse gelsin...

Bu münasebetle şu cümleyi tekrarladı: — «Küçük çocuklar duvarlara taş atarlar... Duvarların arkasında bulunanlara vız gelir...»

B. B. C. yi bitaraf bir şekilde sokmuş idi. O vakitler maası senede 7500 İngiliz lirası idi. B. B. C. idaresi onun sayesinde model addolunabilecek bir tekemmül merhalesine vardırdığı sıralarda «Imperial Airways» ismini alan «İngiliz hava nakliyat idaresi» için bir müdür aramış idi. Bu mühim vazifeye Sir John Reith

İstanbulun 1940 tavla şampiyonu kim olacak

Çocuk Esirgeme Kurumunun tertib ettiği müsabakalara dün başlandı!

Müsabıklar ve seyirciler

Futbolda olduğu gibi dayak, kavga henüz tavla müsabakalarında taammüm etmediği için, Çocuk Esirgeme Kurumu Eminönü kazasının tertib ettiği tavla müsabakaları pek zevkli, aynı zamanda da çok heyecanlı oldu.

Bugün, yarın, daha sonraları Çarşıkapı tramvay durağının hemen yanı başındaki kiraathanenin dışardan camlarına abanmış bir kalabalık görürseniz, kahvede bir vak'a olmuş, sanmayınız. Bu kalabalık bir ay daha aynı camların önünü, müsabakalar sona erinceye kadar dolduracaktır.

Çocuk Esirgeme Kurumu Eminönü kazası, hem geliri bir iş olsun diye, hem de İstanbulun meşhur tavla üstadlarına çarpışmak fırsatını vermek maksadile, bir tavla turnuvası tertib etmiş. gazetelerle de ilân edilen bu müsabakalara gehrin dört bir köşesinden tavla meraklısı birçok kimseler iştirak ediyorlar. İlk günde yazılan 50 kişi olmuştu. Bunlardan 32 si hemen tavla başına oturarak oyunculuklarını denemeğe, - oyunculuklarını diyorum, çünkü bu işe tali girmiyor, zarı atan başkası - başladılar.

Dün ilân edilen saatte, kiraathaneye girdiğim zaman sıraya dizilip, pulları silinerek hazırlanmış 16 tavlânın başında heyecanlı bir kalabalık gördüm. 60 lık ak saçlılardan, torunları yerindeki gençlere kadar, tavlacı müsabıklar, tertib heyetinin etrafını almışlar, kur'anın çekilmesini bekliyorlardı. Hepside de, hazırlanmış tavla masalarına, mükellef bir ziyafet sofrasına «buyurun!» edilmeği bekleyen açlar gibi bakıyorlardı.

İhtiyar bir zat:

— Tâ Nişantaşından geldim, diyordu.. 45 senelik tavlacıyım. Bizim muhitte yemediğim kimse kalmadı. Herhalde burada da ders verecek kimseler bulurum.

Ali Sırrı Dönmez adında 63 lük bir ihtiyar, dört sene evvel yapılan bir müsabakada üçüncü olmuş. çubuğunu tutan elleri tirtir titriyor. Buna rağmen tavlânın başına öyle bir canlı geçiş, pulları öyle bir vuruşu var ki, değme gençler bu eski tavla kurdunun karşısında ihtiyar kahyorlar.

Çocuk Esirgeme Kurumu Eminönü kazası idare heyetinden Dr. Ziya Ağıcı, bu telâş ve gürültü arasında izahat vermek fırsatını buluyor:

— Müsabakalara bugün başlıyoruz. 8 Nisana kadar sürecek. Müsabakalara girmek isteyenlerden 25 kuruşluk kayıd ücreti ahyoruz. 16 tavlamız var. Dört grup üzerinden tertib ettik. 16 tavlada 32 müsabık oynuyacak. Galibler galiblerle, mağlûblar, mağlûblarla tekrar karşılaşacak, böylece elene elene 8 Nisana kadar en iyi oyuncular kalacak, bizzat zar atmak yok. Zarı meselâ kırmızı pullular için biri, beyaz pullular için diğeri biri atacak. Oyuncular kendilerine söylenen zarı oynuyacaklar. Kazananları İstanbul tavla şampiyonu olarak ilân etti-

getirildi. Maası senevi 10.000 İngiliz lirası olarak tesbit edilmiş idi.

Burada yeni baştan muazzam bir teşekkül vücade getirecekti. Derhal işe girişti ve muvaffak ta oldu...

Şimdi gene bütün bunlardan mühim bir vazifenin başına geçirildi.. Kendisinin İngiliz menfaatine en uygun bir şekilde çalışacağı muhakkaktır.

ğimiz gibi kendilerine münasib bir de hediye vereceğiz.

Dr. Ziya birdenbire aklına gelmiş gibi sordu:

— Sizin de fikrinizi alalım, galiblere en münasib hediye nedir?.

Genç bir müsabık:

— Benim gazetemeye resmimi koysunlar kâfi!

Dedi.

Bir diğeri:

— Madalya versinler, diye ilâve etti: Çok şükür bana sıra gelmişti:

— En münasib hediye gayet sık bir tavla hediye etmektir, dedim.

Biz lâfımızı bitirinceye kadar da, müsabıklar ayrılmış, herkes masalarına oturmuştu, kur'a bir hayli sürprizler yapmıştı. Meselâ 65 lik bir tavla üstadının karşısına 18 yaşında bir delikanlı düşmüştü.

Evvelâ oyuna hangi tarafın başlayacağını tesbit etmek üzere zar atıldı. Kırmızılar kazandı. Oyun için atılan zar şeşbeş gelmişti. 16 müsabıkın elleri pullar üzerinde işledi. Karşı taraf ta pencüce atmıştı. Şeşbeşler birer taşını kaçtı, pencüceler kapı yaptı. Fakat bütün benzerlik te bundan ibaret kalmıştı. Zira, bundan sonraki zarları herkes kendi bildiğine göre oynadığı için artık işe oyunculuk karışuyordu.

— Canım hepyek neredesin?..
— Gözünü seveyim şeşcihar!..
— Sevğilim seyek!
— Var mısın oğlum bir dübeş!..
— Amaan yavrum dört-beş!

Müsabıklar tavlaların üzerine eğilmişler, hepsi heyecan içinde; gözleri zarı atan hakemde:

— Beyzadem atıyor musun bir dubara, marsedeyim şu pehlivan!..

— İki gözüm ne olur bir cihariyek yuvarlayıver.

Bizim 60 lık Ali Sırrı Dönmez, ne yapıyor acaba, tali döndü mü diye bir bak-tım. Vaziyeti bir hayli bozulmuştu:

— Bayım, dedi. «Ustalık iradei cüz'iyeye, zar kudreti iradei külliye'dir.»

— Sizin iradei külliye hâpı yuttu dedim. Çünkü zar atamıyorsunuz. Fakat iradei cüz'iyeniz de iyi sayılmaz. Bir oyun vermişsiniz.

Cevab verdi:

— Sormayın, bu sefer ikisi de bana ihanet ettiler.

Kiraathanenin yukarısında balkon gibi bir yer var. Aşağısı dolduktan maada, bu tiyatroların paradilerine benzeyen mahal de üstüste dolmuştu. Kalabalık bir tavla meraklısı da müsabıkların heyecan'arını körüklemekte kusur etmiyordu:

— Sakallıya bir şeşidü gelse hesab tamam!

— Su sarışın delikanlı yanış oynuyor. Dörtcihar böyle mi oynanır be?..

Hepsi başkasının attığı zarla ve aynı rakamlarla oynadıkları halde, kimi mağlûb oluyor, kimi oyun yapıyor, kimi mars ediyordu. Bir tavla ustası:

— Asıl oyunculuk böyle belli olur! dedi. ama bazan kötü zara oyunculuk para etmez.

Hakikaten mağlûbiyeti zarı atan hakemini nuğursuzluğuna atfedenden de az değildi.

Bakalım, İstanbulun 1940 tavla şampiyonu kim olacak?..

Nusret Safa Coşkun

KOMİSER SEDAD

Nekleden: İbrahim Safa

Hapishaneden kaçan casus

"Neden kendimi bu kadar endişe ve tereddüd içinde bırakıyorum, neden aklıma fikrim hep bu muammamanın hal-i ile meşgul? Bir telefon bu işi halledemez mi? Neden beni himaye eden ve kurtaran adama sormayayım?"

Birdenbire susmaya ve donmuş gibi olduğu yerde mihlanıp kalmaya mecbur oldu. Talha bey, uyukladığı iskemlede yanı dönmüş, yüzünü pencereye çevirmişti. Başı hâlâ, iskemlenin arkasına dayalı idi. Fakat eğer gözleri açılmasa, perdenin aralığından muhakkak Sabriyeyi görüyordu. Gözleri açık mı, kapalı mı? Vapur dumanı gözlüğün arkasından bunu tayine imkân mı vardı?

Ah bu gözlük... Eğer o olmasaydı Sabriye muhakkak bütün şüphelerinden kurtulacak; bu adamın can dışmasını olup olmadığını anlayacaktı.

Bu vaziyette Sabriye onu gözetlediğinin onun tarafından sezilmiş olacağını düşünerek tepeden tırnağa kadar titredi. Bu nüfuz edilemeyen gözlerden gizli bir zehirin tâ içine aktığını sandı. Artık dayanamadı; kendi kendine:

— Ah; dedi. Artık tahammül edemiyordum. Komiser Sedada muhakkak telefon edeceğim. «O» nun hapishanede olup olmadığını anlayacağım... Eğer hâlâ hapishanede ise ne âlâ... Eğer kaçtıysa o zaman komiserden yardım istemeliyim; beni kurtarmasını istemeliyim...

Diye düşünerek kararını verdi. Komiser Sedad, Sabriyenin hayatını kurtarmış, onu müthiş bir akıbetten eyleyip çıkarmıştı. Bu adamın kendisine her zaman yardım etmeğe hazır olduğuna dair verdiği vâdi hatırladı:

— Ne zaman başın sıkılsın ve ne zaman mazine aid sana bir tehlike gelirse beni ara...

Telefona koştu. Müdüriyeti buldu: — Komiser Sedad beyi veriniz...

Biraz sonra bir ses: — Kimi istiyorsunuz?

Diye sordu. Sabriye cevap verdi: — Komiser Sedad beyi...

— Burası onun masası... Ne istiyorsunuz?

— Kendisile görüşmek istiyorum. Mühim bir iş için...

— Peki amma, Sedad bey burada değil...

— Ne zaman gelir? Bir saat, iki saat sonra?

— Belli olmaz. Belki biraz sonra gelir ve hemen çıkar.

— Ah, o halde nasıl yapalım? Çok mühim bir iş içindi. Siz onun yanında mı çalışırsınız?

— Evet...

— O halde belki siz de bilirsiniz: Geçen sene casusluktan tevkif edilen «Us ta» yı hatırlıyor musunuz? Hani şu İshak ismini taşıyan İshak...

Telefonun öbür ucundaki memur bir tereddüd anı geçirdi ve sert bir sesle:

— Siz kimsiniz? Neden soruyorsunuz?

Belediyenin varidatı bir milyon lira azaldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kine geçilecektir.

Belediye, varidatın azalmasına mukabil başarılması icab eden işlerin intacını diğer seneye bırakmak niyetinde değildir.

Bütçe noksanlığı muhtelif sebeplerden neş'et etmektedir. Barem tatbikatından almış bin lira eksilmiş, Belediyeler Bankasına yapılan istikrazın faizi verilmeğe başlanmış, mezbaha rüsumundan beş yüz-elli bin lira tenzil edilmiş, gümrüklerden alınan dört yüz-elli bin liranın alınmasına imkân kalmamıştır.

Sular İdaresinde dünkü tetkikat

Dahiliye Vekili Faik Öztürk dün öğleden evvel Sular İdaresinde meşgul olmuş, şehrin su ihtiyacı ve Sular İdaresinin mesaisi hakkında Umum Müdür İZyanın vermiş olduğu izahatı dinlemiştir. Sular İdaresi Umum Müdürü İstanbul meb'uslarının, ve Valinin de iştirak ettiği bu toplantıda Halkalı ve Kırkçeşme sularının ihyası için yapılacak masrafların şehir suyuna tahsisi halinde şehrin bundan daha ziyade faydalanacağı nokta nazarını ileri sürmüştür. Vekil bu mevzuun yeniden ve halkın nefi gözönünde tutularak tetkikini ıvımlu görmüştür.

Dahiliye Vekili dün Emniyet Müdürlüğüne de gelerek Müdür Muzaffer Akahnlı görüşmüş ve emniyet işleri etrafında izahat almıştır. Vekil şehrimizdeki tetkiklerini ikmal etmiş olduğundan bu akşam Ankara'ya dönecektir.

Esham ve tahvilât fiatları yükseliyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bit kalan esham ve tahvilât fiatlarında da gayani dikkat hareketler başlamış, bilhassa devlet borcu tahvilleri ve hazine bonolarında mühim addedilen yükselişler olmuştur.

Bu cümleden olarak 1862 kuruştan muamele gören yüzde 7,5 faizli 1933 senesi Türk borcu tahvilleri 1895 ve 675 kuruş olan 1934 ikinci tertib Türk borcu tahvilleri de 850 kuruşa yükselmiştir.

Bundan başka yüzde beş faizli 938 yılı ikramiyeli dahil istikraz tahvillerinde iki, yüzde yedi faizli 934 Sivas - Erzurum tahvilinin altı tertibinde de beşer kuruş tereffü kaydedilmiştir.

Bilhassa 938 yüzde beş faizli hazine bonoları 100 kuruş gibi ehemmiyetli bir fark arz ederek 8375 kuruşu bulmuştur. Kısa bir müddet içinde zikrettiğimiz şu tabavvüller ve devlet borcu esham ve tahvilâtına gösterilen rağbet iktisadî mehafilde büyük bir dikkatle takip edilmekte ve gayani memnuniyet bir hareket olarak kaydolunmaktadır.

İtalyanın haricî siyaseti

Roma, 16 (A.A.) — Alman hariciye nazırı Fon Ribentropun son Roma seyahati hakkında Relazigoni İnnenzionali mecmuası, İtalyanın haricî siyasetinin dosdoğru bir yol takip ettiğini ve bu yolu münhasıran İtalyan menfaatlerinin çizdiğini yazıyor ve diyor ki:

Alman hariciye nazırının ziyareti itibak muahedesinin ve onu takip eden siyasi mukavelelerin tesbit eylediği anlaşmaların çerçevesine dahildir.

Eylülde İtalya hükümetinin tayin ettiği ve Mussolininin 7 Eylül tarihinde faşist meclisinde ve Kont Cianonun da 16 Kânunuevvelde nutkunda teyid eyledikleri vaziyette hiçbir değişiklik olmamıştır.

Bu anlaşmalar ve vaziyetler bütün şümulüyle bakıldığında ve İtalyan menfaatlerinden müphem oldukları için devamlıdır.

Avrupada fikirlerin karışık olduğu bir sırada medeniyetin selâmetine çalışmak için yegâne çare ne istenildiğini bilmektir. Mussolinin siyaseti daima bu esasa dayanmıştır.

Yeni bir Fransız torpidosu

Paris 16 (A.A.) — Bahriye nezaretinden tebliğ edilmiştir:

Le Fier torpidosu 12 Martta Bretagne tezgâhlarında denize indirilmiştir. Bu torpido 1000 tonluk seriye dahil bulunmaktadır.

Ruzvelt âdil ve sağlam bir sulh istiyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Neşredilen resmi bir tebliğde Wellsin Kont Ciano ile uzun ve samimi bir mülâkatta bulunduğu kaydedilmektedir.

Wells, Chigi sarayına geldikten bir çeyrek saat sonra Fon Mackenzie, sarayda görülmüştür. Bu tesadüf hakkında Alman sefaretî mahfellerinde söylendiğine göre Mackenzie'nin ziyaretinin Ciano - Wells mülâkâtı ile hiçbir alakası yoktur.

Fakat henüz kontrol edilemeyen bazı şayialara göre Mackenzie, Ciano - Wells mülâkâtının cereyan ettiği salona alınmış ve orada bir çeyrek saat kalmıştır. Amerikan hariciye müsteşarının Komayı ikinci ziyareti hakkında siyasi İtalyan mahfellerinde hasıl olan kanaate göre son beynelmîlel hâdiseler ve bilhassa Sovyet - Fin sulhü Avrupa vaziyetinde yeni bir safha ihdas etmiştir.

Wellsin, Ciano, Mussolini ve Papa ile yaptığı görüşmeler mumaileyhin Avrupadaki vazifesi üzerinde kat'î bir tesir bırakacaktır.

Wellsin şimdi harb ve sulh meseleleri hakkında muhariblerin mütekabil vaziyetlerini iyice bildiği ve muhtemel sulh teşebbüslerinin kıymeti hakkında bir hüküm verecek vaziyette olduğu aynı mahfellerde beyan edilmektedir.

Wells saat 18 de de Mussolini ile görüşmüş ve gece Kont Ciano tarafından verilen hususî bir ziyafette hazır bulunmuştur.

Bir Cermen sulhü temini için

Londra, 16 (A.A.) — Bu hafta Alman tayyarelerinin İngiliz ticaret ve balıkçı gemilerine karşı, taarruzda bulunmaları Londra siyasi mahfellerinde garb cephesinde geniş bir taarruza başlamadan evvel bir vakfe mahiyetinde tefsir edilebileceğini Daily Telegraph gazete-

sinin diplomatik muharriri bu sabahki makalesinde yazmaktadır.

Bu muharrir, Alman tayyarelerinin Wellsin Londra ve Pariste bulunduğu günler zarfında da Fransa ve İngiltere üzerinde uçuş yapmağa keza teşebbüs etmediklerini kaydediyor ve diyor ki:

Wellsin Romadan, Almanya tarafından bir tavassut veya müzakerat neticesinde kabul edilecek sulh şartları hakkında malûmat alacak olması ihtimal dahilindedir. Müttefikler muvafakat ettikleri takdirde sulhün tesisi mümkün olduğu fakat, aksi takdirde Alman askerî kuvvetinin müttefikleri ezmesi muhakkak bulunduğu zannını uyandırmaya çalışmak Nazi telâkkilerine uygundur.

Esasen, Ribentropun Romada izahına çalıştığı nokta söylendiğine göre, Almanyanın Ağustosta bir Cermen sulhü dikte edecek kadar tahribkâr bir taarruza yakında geçeceği iddiasıdır.

Müttefiklerin kararı

Muharrir, buna mukabil Wellsin Pariste ve Londrada görüştüğü devlet adamlarının müttefikler tarafından «sulhü dikte edecek vaziyete gelinceye kadar» mücadele etmek hususunda karar verilmiş olduğuna Wellsin kat'î surette ikna ettiklerini tebarüz ettiriyor.

Daily Telegraphın muharriri makalesine şöyle devam etmektedir:

Öyle zannediyorum ki, Wells Londradan ayrılırken bu kararın kuvvetli tesiri altında bulunuyordu. Binaenaleyh halen tavassut teşebbüsleriyle neticeler elde etmek ihtimalini pek zayıf görüyorum. Wells, şimdi, anlamış bulunmalıdır ki, müttefikler hangi Alman şahsiyetleriyle müzakere edeceklerinden ziyade istihsaline azmettikleri şartlarla alakadardırlar.

Diplomatik faaliyet arttı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

mak için gayretlerini artıracığına intizar edilmektedir, zira böyle bir uzlaşma Nazilerin doğu-cenub Avrupasında ki plânlarının tahakkukunu kolaylaştırır.

Bu hususta, pek yakında Berline gidilecek olan Almanyanın Moskova büyük elçisine talimat verilecektir.

Türkiye - Romanya ve Sovyet Rusya Berlinde iyi malûmat alan bitaraf mahfellerde söylendiğine göre, Hitler Rusyanın yakında Romanya ve Türkiye ile ademi tecavüz paktları imzalayacağını ummaktadır.

Nazi mahfellerinde, Sovyet ve Rumen hükümetleri arasındaki görüşmelerin çok ilerlediği bildirilmekte ve fakat Sovyetler Birliği ile Türkiye arasındaki görüşmelerin ilk safhadan dışarı çıkmadığı teslim edilmektedir.

Mussolini teminat istemiş

Şimdi beyan ediliyor ki, Fon Ribentrop son Roma görüşmeleri esnasında Duçeye Almanya ile Rusyanın Rumen topraklarını garanti etmeye amade olduklarını bildirmiş, Mussolini ise daha kat'î teminat istemiştir. İşte Almanyanın Romanya ile Rusya arasında ademi tecavüz paktının imzasını temine çalışmasının sebebi budur.

Hitler, Türkiye ile Sovyetler arasında aktedilecek bir ademi tecavüz paktının başkaca ehemmiyeti olacağı, zira böyle bir paktın Türk - Fransız - İngiliz ittifakına karşı bir terazi vazifesi göreceği fikrindedir.

Rumen mahfellerine göre

Londra 16 (A.A.) — Londradaki Rumen mahfelleri umumiyetle iyi malûmat almaktadır. Şimdi bu mahfeller, Sovyet - Rumen görüşmelerinin beynelmîlel vaziyeti hatta bir haftadan evvel tamamen değiştireceğini tebarüz ettiren Alman radyosuna asla inanmamaktadırlar. Hakikatte ise bu görüşmelerden netice olarak fevkalâde bir şey beklememelidir.

Bu mahfellerde şurası kaydedilmektedir ki, Romanya politikası münhasıran bir Orta Avrupa politikası değildir. Bu politika Romanyanın menfaatlerini Karadeniz ve Akdenizde seyri-safını serbestliği ile telif eden bir politiktir. Herhalde Romanyanın menfaatleri Balkan milletlerinin menfaat-

lerine dayanmaktadır ve bilhassa Romanyanın Türkiye ile münasebetleri hiç bir zaman şimdiki kadar samimi ve dostane olmamıştır.

Moskovada görüşmeler

Amsterdam 16 (A.A.) — Berlinde buraya gelen haberlere göre Alman mehafili Sovyet - Rumen münasebatının inkişafını pek yakından takip etmektedir.

Romanyanın Moskovadaki elçisi bu gün Molotofla görüşmüştür. Bu mülâkat, Almanyanın Romanya ile Rusya arasında teessüsünü temenni ettiği devamlı bir anlaşmanın usullerini araştırarak yolunda ilk teması teşkil etmek tedir.

Kopenhag 16 (A.A.) — Berlinska Tidende gazetesinin Berlin muhabirine göre, Sovyet Birliği, Romanyadan isteklerde bulunmamayı Almanya'ya karşı taahhüd eylemiştir. Bu suretle Almanya, Romanyadan petrol almakta devam edecektir.

16 senelik bir pakt

Berne 16 (A.A.) — İsviçre ajansının Romadan öğrendiğine göre, Alman ve hükümeti halen Berlinde bulunan Rumen delegeleri Rusyanın Romanya ile 16 senelik bir ademi tecavüz paktı akdetmek ve Macaristan'da on sene için Romanya hududlarında tashih istemekten feragat eylemek niyetlerinin bulunduğunu bildirmişti.

Giresun eski ticaret odası reisinin yeni bir tebarüzü

Giresun 16 (A.A.) — Bir müddet evvel dört mavnasının yıllık geliri olan iki bin lirayı her yıl için Çocuk Esirgeme Kurumuna tebarüz etmiş bulunan ve uzun yıllar ticaret odası, borsa reisliği yapmış bulunan Hasan Feridun bu defa da mezkûr mavnaların mülkiyetlerini Çocuk Esirgeme Kurumuna tebarüz etmesi suretile yardım ve himayeye muhtac Türk çocuklarına karşı olan şefkat duygularını göstermiştir.

Dün gece Eyüde iki katlı bir ev yandı

Dün gece Eyüde İslâmbey caddesinde Kanunî sokakta mübaşir Kâmile aid iki katlı aşkab evden ateş çıkmış, ev yandıktan sonra ateş söndürülmüştür.

Diye sordu. Sabriye tereddüde ve alçak sesle:

— Ben Sareyim. Eğer onu tanıyor-sanız beni de tanırınız. Ben onun Bur-sadaki hapishaneden kaçıp kaçmadığını öğrenmek istiyorum. Mutlaka öğren-meliyim; çok korkuyorum. eğer hapis-haneden kaçtıysa... Mutlaka Sedad bey benim imdadıma koşmalıdır. Benim kim olduğumu Sedad bey bilir; ona söyleyiniz; Adada Güneş oteli...

— Fakat Sedad beyin ne zaman geleceğini bilmiyorum ki... Belki bu akşam, belki iki gün sonra...

Bu haber Sabriyeyi birdenbire ümid sızlığı düşürdü. Yüzü değişti; renei uçtu; ah, iki gün sabretmek... Fakat bu kabil mi? Talha ismini taşıyan bu adam, eğer korktuğu adam ise, buraya onların oteline hayır işlemek için gelmiş olamaz ve iki gün içinde yapabileceği fenalıkların hepsini yapardı. Sabriye, başka bir ümidle telefondaki me-mura:

— Acaba, diye sordu. Nereye gittiğini bilmiyor musunuz?

— Hayır, maalesef söylemedi. Yalnız vazife ile gittiğini biliyoruz. Binaenaleyh evinde değildir.

— O halde...

(Arkası var)

İtalya Rusvadan da kömür temin edecek

Amsterdam 16 (A.A.) — Rotterdam limanında İtalyan vapurlarına yüklenmiş olan Alman kömürü boşaltılmaktadır. Kömürler nehir yolu ile Almanya'ya nakledilmek üzere mavnalara yükletilmektedir. Almanya'da bu kömürler İtalyaya sevkedilmek üzere vagonlara yükletilecektir.

İtalyan Tevere gazetesini, şimendiferle nakledilebilecek kömürün miktarını 8 ilâ 9 milyon ton olarak tahmin etmektedir. Bu takdirde cenebi pivasalarından 3 milyon ton kömür daha te-dariki lazım gelmektedir. İtalyanın bir senelik kömür sarfiyatı 14 ilâ 15 milyon ton arasındadır. İtalya ancak bunun 2 milyonunu istihsal etmektedir.

Tevere gazetesini, aradaki farkın Rusvadan temin edeceğini işaret eylemek tedir.

Ankara Kızılay merkezinin kongresi

Ankara 16 (A.A.) — Kızılay Ankara merkezinin senelik kongresi bugün Kızılay umumî merkezi salonunda Amasya meb'usu ve Parti müfettişi Esad Urasın reisliğinde toplanmıştır. Ebedî Şef Atatürk'ün manevi huzurunda tazim için üç dakikalık bir vakfe-den sonra ruznamedeki işler görüşülmüş, yeni merkez heyeti seçilerek Millî Şefimiz Reiscümhur İsmet İnönü'ye kongrenin tazimlerinin arzına ve büyükleri-mize hürmetlerinin sunulmasına karar verilerek içtimaî nihayet verilmiştir.

Merkez heyeti riyasetine Amasya meb'usu Emrullah Barkan intihab edilmiştir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Büyük baba

Çeviren: Nîm t Mustafa

Hilmi bey meşhur bir şair olamamıştı. Fakat gençliğinde yazdığı ve o zaman mecmualarda intişar eden şiirleri hiç de fena eserler değildi. Hilmi bey bu sahada çalışsıydı, belki meşhur olacak, bugün adı şairler arasında sayılacaktı. Fakat o bir iki sene şiir yazdıktan sonra bir daha yazmamıştı. Hayatını kazanmak mecburiyetinde idi. Babasından miras kalan birkaç dükkân vardı. Hilmi bey bu dükkânları satmış, e'ine geçen parayı kendine sermaye yaparak ufaktan ticaret işlerine başlamış, zekâsı ve talihi yardım etmiş az zamanda büyük bir tüccar olmuştu.

Hilmi bey işte bu sıralarda İzmirde bir tüccarın kızına evlenmiş, iki sene sonra bir oğlu olmuştu. Hilmi bey oğlunu yetiştirdi. Kendi elli beş yaşına geldiği zaman oğlu koskoca bir adam olmuş, evlenmiş ve evlendiğinin senesinde o da bir oğul sahibi olmuştu.

Hilmi bey işlerini oğluna devretmişti. Gerçi çalışmayacak kadar ihtiyar değildi ama, oğlu dururken kendinin çalışmasını, kazanmasını abes bulmuştu. Hem şimdiki ticaret işlerini oğlu gibi, genç ve ateşli bir insan, onun gibi ihtiyardan daha iyi becerirdi.

Hilmi bey, kahveye gitmez, tav'adan, iskambilden hazzetmezdi.

Vakit geçirmek için bir şeyler yapmak istiyordu. Fakat ne yapabiliyordu? Şiir yazmak, şiir neşretmek onun için gene bir vakit geçirmek vesilesi olurdu. Bu yüzden Hilmi bey seneler sonra yeni baştan şiir yazmak hevesine kapıldı. Hergün odasına kapanıyor, şiirler yazıyordu. Yazdığı şiirlerden birini bir defa oğluna okuyacak olmuştu.

Sofradan kalktıkları zaman cebinden çıkardığı kâğıdlara baktıktan sonra:

— Dinle, demişti, bu şiiri yeni yazdım.

— Oku baba dinliyorum.

Hilmi bey şiiri okumaya başlamıştı. Henüz birinci mısraı bitirmeden oğlu oturduğu yerden kalkmış, radyoyu açmıştı. Hilmi bey ikinci mısraı, üçüncü mısraı okurken göz ucüne de oğluna bakıyordu. Oğlunun kendini dinlemediğini fark etmişti:

— İşte böyle!

Dedi ve kâğıdını cebine koydu. Oğlu, radyoda çalınan parçaya o kadar dalmıştı ki, babasının, işte böyle; dediğini bile duymamıştı.

Gene bir gün yazdığı bir başka şiiri gelinine okuyacak olmuştu. Gelini gülerrek:

— Babacığım, ben hiç şiirden anlamam, sen bunu anlatanlara okusan, daha iyisi bir gazeteye, bir mecmuaya yolasan.

Diyerek odadan çıkmıştı. Bu, iyi bir fikirdi. Hilmi bey yazdığı şiirlerden en beğendiğini temize çekti. Bir zarfa koydu. Edebi mecmualardan birinin adresine postaya verdi. Mecmuanın ilk çıkan sayısında şiir yoktu.

— Belki geç kalmıştır; gelecek sayıya koyarlar, diye düşündü.

Bir hafta daha beklemedi. Gene mecmuada şiiri çıkmadı. Hilmi bey buna çok üzülürdü. Fakat kimseye bir şey söylemedi. Acaba neden şiirini mecmuaya koymamışlardı? Fena mı yazıyordu? Ticaret hayatında geçen seneleri ona şiir yazmayı unutturmuş muydu?

Hilmi beyin torunu Doğan on yaşına gelmişti. Mektebde okuyordu. Hilmi bey torununu çok severdi, saatlerce onunla meşgul olmanın, istediği kadar masal anlatmaktan bıkmazdı.

Bir gün Doğan elinde bir yevmi gazete ile büyük babasının yanına gelmişti. Yevmi gazetede çocuk sayfası, çocuk sayfasında da bir bilmece vardı. Doğan bilmeceyi ha'ledememişti. Büyük baba, torunun yardımını istedi. Büyük baba, torun başbaşa verip bilmeceyi hallettiler. Doğan halledilmiş bilmeceyle birlikte zarfa ikinci bir kâğıd da koymuştu.

— Doğan o kâğıd ne?

— Şiir büyük baba.

— Şiir mi, sen şiir mi yazıyorsun?

— Yazdım büyük baba, çocuk sayfasında çıkmadı için gönderiyorum. İster sen sana da okuyayım.

Doğan, yazdığı şiiri Hilmi beye okudu. Bu, vezni doğru olmanın kafiyeleri hatalı ve çocukça düşünülerek yazılmış bir bahar manzumesiydi.

Hilmi bey bir kere daha kendi çocukluğunu, gençliğini hatırlamıştı. O da çocukken yazmaya başlamış, gençken muvaffak olmuştu. Fakat ihtiyarken... işte o zaman yazamamıştı. Acaba torunle birlikte yazsa...

— Büyük baba, sen de böyle şiir yazarmıydın?

— Yazardım Doğan.

Doğan şiiri zarfa koymuş, zarfı kapamıştı.

O gece Hilmi bey odasına çekildiği zaman bir çocuk manzumesi yazdı. Ve ertesi gün Doğanın bilmece gönderdiği, şiir gönderdiği yevmi gazetesinin çocuk sayfasına adresine postaya verdi.

Çocuk sayfasının gazetede çıktığı gündü. Doğan erkenden bir gazete almıştı. Büyük babasının odasına gitti:

— Büyük baba, benim gazeteye gönderdiğim şiir çıkmış.

— Aferin sana Doğan ver bakayım şu gazeteyi.

Hilmi bey gazeteyi aldı. Doğanın şiirini gördü. Şiirin altında, not halinde birkaç satır vardı. Onları da okudu:

«Okuyucularımızdan bay Günere: Hilmi bey yazdığı şiire «Güner» imzasını atmıştı. Gazete ona hitab ediyordu:

«Şiir yazmak istiyorsanız, bunu doğrudan doğruya kendiniz tecrübe ediniz. Gönderdiğiniz şiiri büyüklerinizin yardımıyla yazdığımız pek belli. Bu sebeble gazeteye koyamıyoruz.»

Hilmi bey gene emeline muvaffak olamamış, bir gazetesinin çocuk sayfasına bir çocuk kariin şiiri olarak da şiirini koyduramamıştı.

Adana'da bir otomobil kazasında bir adam öldü

Adana (Hususi) — Bugün şehrimizde feci bir otomobil kazası olmuştur. Doktor operatör Hamdi Onar, kullanmakta olduğu hususi otomobilile Bayburtlu Derviş oğlu Mehmede kazaa uğramıştır. Mehmed ağır yaralanarak hastaneye kaldırılmış, müteakiben ölmüştür. Vukubulan kaza hakkında adli tahkikata başlanmıştır.

Adana Halkevi resim sergisi

Adana (Hususi) — Adana Halkevi resim ve fotoğraf sergisi merasimle açılmıştır. Sergiye yüzden fazla yağlı, sulu boya resim ve fotoğraf konulmuştur. Resmimiz Adana valisi Bay Faik Üstünlü ve Halkevi reisi Nevzad Güvenle davetlilerden bir kısmını sergiye gezerken göstermektedir.

Çok çocuklu aileler ve madalya

İsim ve adresi mahfuz bir okuyucumuz yazıyor:

Türkün en büyüğü «bin yarım insana bir bütün insan bedeldir.» demişti. Halbuki biz evladlarımızı birer yarım adam olarak yetiştirmek, daha doğrusu yetiştirememek zaruretindeyiz.

Ben 45 lirahik ufak bir devlet memuruyum. Bu paradan 10 lira vergi tevki, fatı yapılır. 6 çocuğumla 9 nüfuslu bir aile batasıyım. Ev icarı verdikten sonra nüfus başına günde 8 kuruş kalıyor. Yani bir devlet memuru ve birer mektep talebesi olan yavrularım bu 8 kuruşla vazife görüyor, mektebe gidiyor, kitabı, üstü, başı ve her türlü hayatı zaruretleri bu para ile temin ediliyor. Şimdi iştiyor ve okuyoruz ki çok çocuklu ailelere birer madalya verilecektir... Bu bizim gibi insanlara ve masum yavrularımıza karşı alâkasızlık, demektir. Hatta bu madalyaları altından veya zümrüden dahi olsa neye yarar?

Eğer bütçe zaruretleri şu veya bu sebeble nüfus işinde büyük devletleri kendimize örnek tutmağa müsaide değilse bir kere Bulgaristan ve Yugoslavya gibi memleketlere bakalım.

Devlet dairelerinde bekâr memurlar, hiç çocukları olmayanlar kucak kucak para alırlarken çok çocuklu memurlara ve vatandaşlara bazı yardımlar yapmak, onların maiyet şartlarını az çok genişletmek bazı tedbirlerle tevessül etmek kabıl değil mi? Her imkânsızlıklar başarmaya çalışılır ve başarılarırken yurda birer manga evlâd veren ailelerin yoksuzluğunu giderecek bir tedbir bulunamıyor mu?

Son Posta: Okuyucumuz esas davada haklı olmakla bize gönderdiği mektubunda ilhanın şiddeti bizi mektubunu ta dilen nesre mecbur bırakmıştır. Unutmamak lâzımdır ki bütün memleket davaları ehemmiyet sırasına halledilmeğe çalışılmaktadır.

Aksaray postaları karmakarışık bir had

Aksaray (Hususi) — Aksarayla Konya arasında çok muntazam posta servisleri yapılmakta iken Kânunuevvelden beri Bor-Aksaray ve Ereğli - Aksaray arasında iki posta işleme Aksaray postalarını karmakarışık bir hale sokmuştur. Bazı günler Ereğ'iden çıkan İstanbul postası bazan Bordan çıkmakta ve bir merkezle gönderilmeyen postalar birçok teahhürle Aksarayı bulmaktadır. Konya ile posta servisi varken bir gün evvelki gazeteleri okumak mümkündür, hâlen beş altı günde ancak posta gelmektedir. Aksaray postaları İstanbul merkezince ya Ereğ'liye veyahud münhasıran Bora gönderildiği takdirde bu karışıklık ortadan kalkacaktır. Alâkalı makamların bu işi intizama sokmalarını bekleriz.

Arapkir yolları açıldı

Arapkir (Hususi) — Dört aydanberi hüküm süren şiddetli kış burayı muhasara altına almıştı. Bu arada birkaç aydır kapalı bulunan 25 kilometre uzunlukta Dişterik namile maruf yol yeni kaymakam Halil Demirbağın ilk faaliyeti olarak açılmıştır.

Burası yevmiyeleri hususi muhasebeden vermek üzere civar köylerin bir çok amelesile açtırılmıştır. Mekâre nakliyatı normal hale gelmiştir.

Son Posta

Yevmi, Siyasi Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon : 20203

«Son Posta»nın tarihi tefrikası: 172

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

razan: Reşad Ekrem

Paha biçilmez bir çubuk

Yoksa bu korkunç ihtiyar, sabaha kadar, Tayyazadenin göremediği bir yerden, bir küçücük gizli pencereden kendilerini seyretmiş ve konuştuklarını dinlemiş miydi? Tayyazade, dudaklarını kıpırdatmadan bir Elham okudu ve nefes alır gibi yaparak üstüne üflledi.

Gevherli hanım, kelimeleri tane tane ve ağır ağır telâffuz ederek:

— Tayyaroğlu sabahın hayır olsun.. nasıl, Sahba kalfa cariye sana iyi hizmet etti mi, rahat ettin mi?

Diye sordu. Tayyazade:

— Sağ ol benim devletlü sultanım efendim... Kendimi cennette sanırım.. saye devletinde rahat etmek olmaz.. Sahba kalfa kulun can baş ile hizmet etmiş, hakka ki bu hakire lütfetmiştir..

Dedi. Gevherli hanım gözlerini Tayyazadenin tâ göz bebeklerine dikerek:

— Ey Tayyaroğlu, nasıl, Sahba kalfaya ramolmadın ya?..

Dedi. Tayyazade titredi, fakat kendisini derhal top'ladı:

— Benim efendim sultanım.. bu Tayyaroğlu'nun kulundur, kölendir, benim gibi yüz bin Tayyaroğlu uğruna feda olsun..

Dedi. Gevherli hanım tebessüm etti:

— Gel imdi yanıma otur da o senin ay yüzünü seyreydim. Ey yigitler şehbazi ve nevcivanlar şehzadesi Tayyaroğlu külhani.. diyerek Tayyazadeye yanında bir yer gösterdi. Tayyazade, teker etek öptükten sonra hanım sultanın karşısına oturdu.

— Sahba kalfa.. tiz kızlara söyle bize kahve ve çubuk getirsin'er...

Biraz sonra içeriye birbirinden güzel bir oğancık ile bir kızcağız girdi. İkisi de, ipek ve elmas parıltısı içinde idi. Ellerinde, kıymetli birer çubuk vardı. Oğlancık Tayyazadeye, kızcağız da Gevherli hanıma çubuktarlık etti. Gevherli Esmâ Hanımın çubuğuna paha biçilemezdi. Tayyazadenin gözleri kamaştı. Bunu gören Esmâ Hanım:

— Ana dedem Mehmed Paşaya Sultan Selim hanı sani hediyesidir. Cennetmekân Sultan Selim han hazretlerine de İngilizin kadın kralı yollamıştır. dedi ve Tayyazadenin çubuğunu işaret ederek:

— Amma benim sevgili çubuğum o çubuktur ki nevcivanım için lâıyk görmüşümdür. Ondaki iş bunda yoktur, bundaki mücevher de hiç bir çubukta yoktur. Ey Tayyaroğlu, o sendeki çubuğun lülesi, lülecibaşı Tophaneli Mehmed usta işidir. O Mehmed ustaya Karanfil Mehmed dahi derlerdi, benim çocukluğum zamanı adamlarından, çiçekçi'likten lüleciliğe sapsınmıştır. O senin elindeki çubuktaki lüle gibi, çiçek lüle işlerdi ki üstüne iş yoktur...

Gevherli Esmâ Hanım haklı idi. Altın halkalı sade kehribar bir çubuğun ucuna, bir gül oturtulmuştu ki, insanın, onu top'aktan yapma bir gül olduğunu farketmesi için ancak böyle, bir çubuk üzerine geçirilmiş olması lâzımdı.

Kahveler, mücevher Çin kâselerile gelmişti. Gevherli hanım, onlar için de «meşhur Kiler yangınından evvel Selim han hediyesidir» dedi.

Kahveler içildikten sonra Gevherli Esmâ Hanım Sultanın masalci cariyesi «Geyik Sultan» masalını söyledi:

«Bir varmış bir yokmuş bir padişahın bir oğ'u varmış.. on beş yaşında, güneşe ya doğ ya doğayım diyen güzellerden imiş.. şahzade bir gün ava gitmiş, önüne bir geyik çıkmış... Şehzade geyiği kovalamış.. geyik dağdan dağa kaçmış, şehzade dağlar bayırlar aşmış.. sonunda bir saraya gitmişler.. bir saray ki içinde in yok, cin yok.. duvarları gümüş, kapıları billür, halı ve kilim yerine yerler altın tozu döşeliymiş...»

Masalci cariye, hanım sultan ile Tayyazadeyi, bir saate yakın esrarengiz bir âlemde dolaştırmıştı. Peri padişahının geyik suretinde dolaşan tılsımlı kızının aşk masalı çok uzundu. Esmâ Hanım Sultan, masalı büyük bir ciddiyetle dinliyordu. Öyle ki, kendini, âdeta geyik sultan yerine koymuş gibiydi. Geyik Sultanın, Âşıklar dağında Maşuklar tekkesinde Se'şebil odasında saçları sakalla-

rına karışmış, sakalları göbeklerine varmış âşıkların yılda bir defalık yüzünü görmek için bekleştiklerini dinlerken, dudaklarında mağrur bir tebessüm belliyordu. Cariye, nihayet, geyik sultan ile dünya güzeli şehzadeyi kavuşturup kırk gün kırk gece süren bir düğün yaptırttı; sonra, bir de türkü söyledi:

Ben de gittim bir geyik avına aman
aman
Zalim de beni çekti kendi dağına aman
aman dağına
Zalim avcı nasıl kıydım benim tatlı
canına
Tövbeler olsun bir daha geyik avına
aman aman

Gevherli Esmâ Hanım Sultan Tayyazadenin yanaklarını okşuyarak:

— Ey benim Şehzade Ferahbahıtım.. ey benim nazlı civanım.. inşallah bizim de kırk gün kırk gece düğünümüz olsun... Şu anda ahımdır...

Dedi. Tayyazade, güzel yüzüne pek yaraşan tatlı bir tebessüm ile:

— Ey benim Geyik Sultanım... Benim de ahımd olsun, ölünceye kadar kapında kul, kö'e olurum... dedi.

Bu aralık, Gevherli Esmâ Hanım Sultan Tayyazadenin sağ elini iki avucunun içine aldı. Delikanlının süzme parmaklı ellerini, bir güzellik mütehasısı dikkatle seyrederken, gözleri, Tayyazadenin parmağındaki bir gül yüzüğe sap'landı. Bu, Gümrükçü Hüseyin efendi yadigarı, fındık büyüklüğünde bir taş idi. Hanım Sultan:

— Aman Tayyaroğlu, ne hoş yüzü gün var...

Dedi. Tayyazade, yüzünün daimi bir süsü olan o tatlı gülümseme ile:

— Sultanım efendim, pek âdi bir şeydir..

Dedi ve yüzüğü parmağından çıkararak Hanım Sultana uzattı. Esmâ Hanım Sultan taşı, yakından ve gayet dikkat ile muayene ederek:

— Bu elmas pek kıymetlidir Tayyaroğlu dedi, Felemenk tıraşı tabir olunur.

Çubuktar:

— Aman Sultanım efendim bendeniz size hilâf söylemem.. bir şeyyâh derviş ahbabım vardır, bu taşları o yapar... Bir bilgisi ve görgüsü çok san'at adamıdır.. sırcayı elmas, bakırı altın, kalayı gümüş yapar...

(Arkası var)

Bir doktorun günlük notlarından

Cild hastalığında Perhiz

Cild hastalığına müptelâ olanların ve umumiyetle müzmin ve hâd ekzemaya duçar olanların yememeleri icab eden yemekler şunlardır:

Umumiyetle durmuş etler meselâ sucuk, pastırma, kavurma, füme bahklar muhtelif sosisler, lâkerde, sardela, salçalı çok yemekler, midye, istiridye gibi deniz hayvanları, tuzlu badem ve umumiyetle kuru yemişler, bilhassa ceviz ve fındık, meşrubattan çay ve kahve ve alkollü içkiler, zeytin tanesi ve kaşar peyniri umumiyetle acı sebzeleser meselâ biber ve bütün turşular ve baharatlı yemekler.

Bunların haricinde bütün yeşil sebzeler ve kuru sebzeler, taze etler, tavuk ve piliç etleri, tereyağı ve zeytinyağı (muhtedel miktarda) hamur işleri, reçeller ve kompostolar ve bilümmün taze, yaş meyvalar, süt, yoğurt, muhallebi, pelte gibi şeyler tamamen serbesttir.

Bir de asabi teheyücat, uykusuzluk, manevi sadmeler ve darbeler, inkıbaz gibi fizyolojik bozukluklarda hastalığın daha ziyade şiddet kesbetmesine sebep olur.

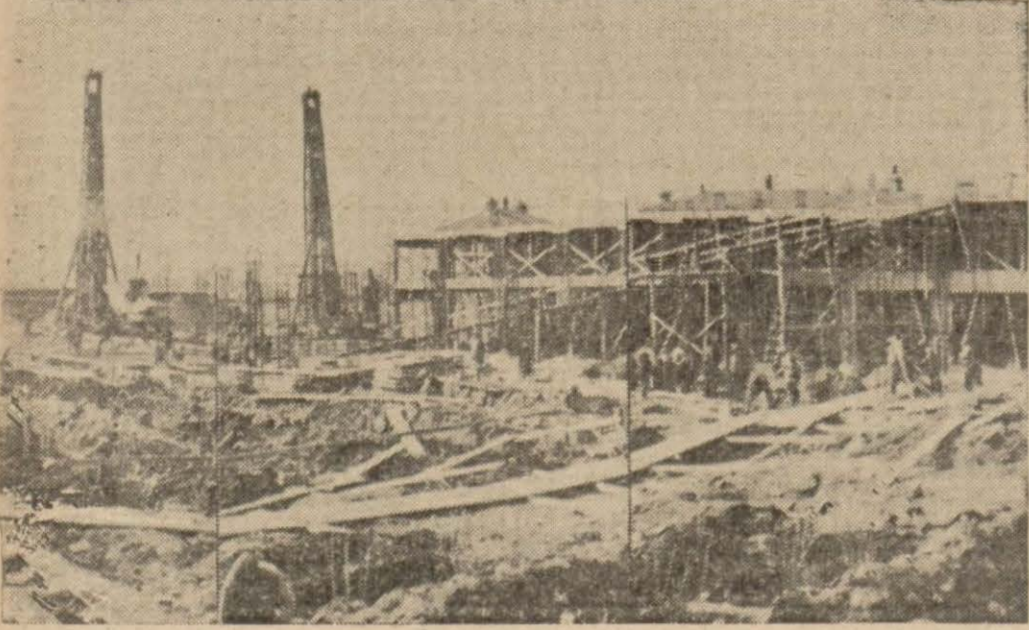
Deri üzerine tahriş edici kolonyalar veyahud diğer sırlıksyonlar asla caiz değildir. Kepek banyoları çok iyi gelir. Serin ve yumuşak merhemler, kremler, pudralar şayanı tavsiyedir.

Cevap istiyen okuyucularımız posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Memleket Haberleri

İzmirde muazzam bir tütün deposu yapılıyor

Altı kat üzerinde 6.000 metre murabbalık bir sahada yapılmakta olan bu binanın alt katında da işçi çocukları için bir bakımevi bulunacak

Tütün deposu inşaatından bir görünüş

İzmir (Hususi) — İnhisarlar idaresi tarafından Alsancakta tütün fabrikası yanında muazzam bir tütün deposu inşa edilmektedir. 6000 metre murabbalık bir sahaya kaplı olan bu bina altı kat üzerinde inşa edilecek ve İzmirin en büyük binası olacaktır. İnşaatı bir hayli ilerlemiştir. 940 senesi sonunda inşaat ikmal edilecektir.

İstanbulda Şemsipaşada ve Malatya'daki tütün depolarından daha büyük olan bu tütün deposu inhisarlar idaresinin en büyük deposu ve tütün bakım evi olacaktır. Bu binanın en büyük hususiyeti temellerindedir. Temellerini simplex adındaki bir İngiliz firması yerinde dökmüş kazıklarla inşa etmektedir ki bu nevi temel Türkiyede ilk defa bu fabrikada tatbik edilmiştir.

Bina 800.000 liraya mal olmaktadır. Dört milyon kilo tütün istiyab edecektir. Binanın alt katında bir çocuk bakım evi meydana getirilmektedir.

Tütün fabrikasında çalışan evli kadınlar her sabah çocuklarını bu bakım evine teslim edecekler ve akşama kadar müsterih çalışacaklardır. Bakım evinin doktor ve hastabakıcıları akşama kadar çocuklara ihtimam gösterecektir. Akşam üzeri her kadın çocuğunu alarak evine dönecektir.

Tütün fabrikasında bu sene yeni tesisat yapılacaktır. İzmirdeki tütün fabrikası asker, köylü, halk, ikiz ve birinci nevi sigaralarla bafra ve tatlı sert tütünleri imal etmektedir. Köylü sigarasının istihlâki mühim nisbette artmıştır.

Fabrika müdürü Ekrem Baltacı'nın verdiği izahata göre köylü ve yenice sigaraları arasındaki nikotin nisbeti ayndır. Bu nisbet vasatı yüzde bir buçuktur. Fabrikada hâlen 500 işçi çalıştırılmakta ve geceli, gündüzlü bir faaliyet devam etmektedir.

Elâzığda bir başhekim ve eşi cinayet suçile muhakeme ediliyorlar

Gebe bırakılan genç bir kız Muradsuyuna atılarak öldürülmüş!

Elâzığtan yazılıyor: Bura ağırcezasında büyük bir akis uyandıran bir cinayetin muhakemesine başlanmıştır. Suçlular bir hastanenin başhekimini olan doktor Kâzım ile eşidir. Ve bir cinayet iddiasile ikisi de mevkufen muhakeme edilmektedirler.

Mesele şudur:

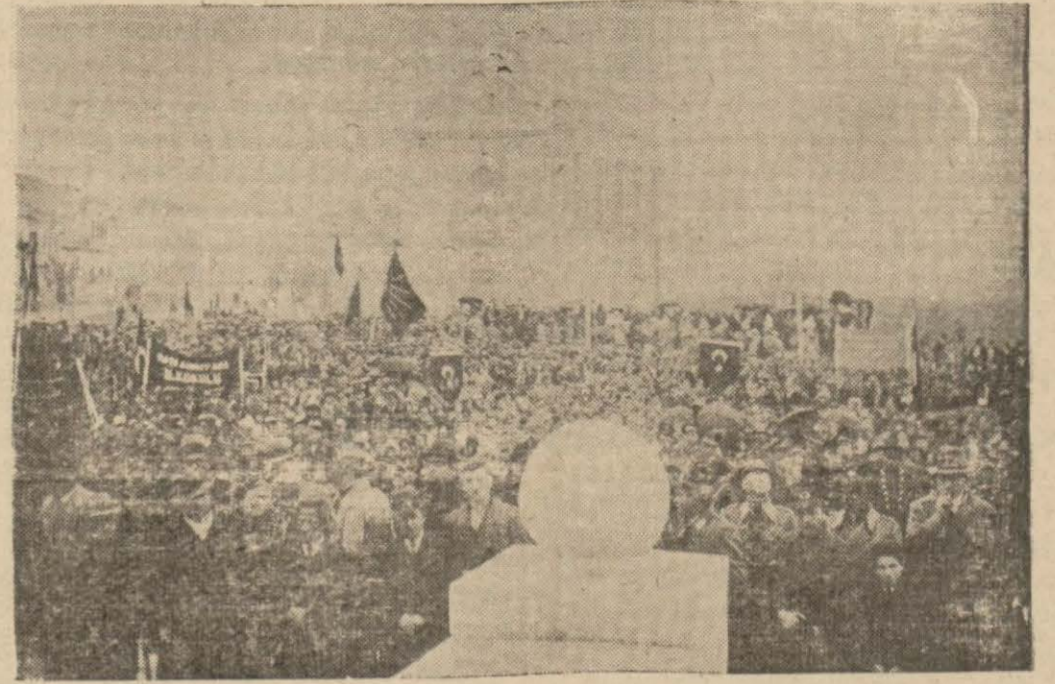
Doktor Kâzımın manevi bir kızı vardır. Zamanla gelişip güzelleşen bu manevi evlâd son vakitlerde on altı yaşına basmıştır. Bir müddet evvel doktor Kâzım İstanbul'a gidip gelmiş, bu sırada kızda gayri tabii bir takım haller görülmüştür. Karı koca kızın gebe olduğunu anlamış ve bundan ailelerine sıçrayabilecek olan lekeden kurtulmak için vaziyeti kapatmaya karar vermişler.

Gebeliğin başkasına isnad edilmesine de imkân görülmediği için bir otomobil kiralanmış, genç kıza uyusturucu bir madde yedirilmiş veya içirilmiştir. Perteğe doğru yola çıkılmıştır. Murad suyu sahillerine geldikleri zaman doktor şoföre durmasını söylemiş, bir bahane ile onu ileride bir yere göndermiş, şoför yerine döndüğü zaman karı kocayı yalnız görmüştür. Doktora kızın ne olduğunu sormuş: «Köyüne gitti cevabını almış. Doktorun ıslanmış vaziyetini, gayri tabii olan halini görünce güpheye düşmüş, fakat sesini çıkarmamış.

Birkaç gün sonra Muradsuyu sahlinde bir cesed bulunmuş, muavenesi yapılmış gebe olduğu ve Muradsuyuna atıldığı anlaşılmış: tahkikat derhal genisletilmiş ve neticede bir takım şahidler ve deliller ortaya çıkmışlar, kız teşhis edilmiş; doktor Kâzım ve eşi tevkif edilmiş. Halk bu muhakemeyi heyecanla takip etmektedir.

Gaziantep Halkevi hummalı bir şekilde çalışıyor

Türk dili kurumu kendisine en çok hizmeti dokunan üç Halkevinden ikincisi olarak Gaziantep Halkevini seçti

Gaziantep Halkevi binası ve Şehidler abidesi önünde bir kurtuluş bayramı töreninden bir intiba

Gaziantep (Hususi) — İlk açılan Halkevlerimizden birisi de Gaziantep Halkevidir. Sekiz senelik mesai bilançosu üstün muvaffakiyetlerle dolu olan bu değerli kültür müessesesi, içtimai sahada cidden büyük bir inkılâb yapmış ve Gaziantepde muttasıl inkişaf eyleyen içtimai kalkınmada en büyük rolü oynamıştır.

Gaziantep Halkevinin sekiz senelik mesaisini bu sütunlara sığdırmak elbette mümkün değildir. Bir cild tutacak vüatte ve mahiyette olan bu başarıların ancak kısa bir hülasasını yapacak ve belli başlılarını vereceğiz:

Dil, tarih ve edebiyat komitesinin faaliyeti o derece müsmir ve faydalı olmuştur ki, Türk Dil Kurumu kendisine en çok hizmeti dokunan üç Halkevinden ikincisi olarak Gaziantep halkevini göstermektedir. Bu şube Gaziantep tarih ve müdafaasını yazmış, broşür neşretmiş, tarihi eserler üzerinde muvaffak incelemelerde bulunmuştur. Kitabsaray ve yayın komitesinin iştirakile muhitte büyük bir okuma sevgisi uyandırılmış ve otuz bulan matbu eserlerle emsali arasında Türkiye neşriyat birincisi mevkiini ihraz etmiştir.

Bir çok kolları faaliyete geçen ve her toplantıyı en güzel şekilde idare eyleyen Ar komitesi millî havalarla alafanga-yı yaymış, eski parçaları toplamış ve bir çok gençlerin yetiştiği ve yetişmekte olduğu musiki kursları açmıştır. Geniş bir salon ve zengin dekorlu bir sahneye malik bulunan temsil şubesi sık sık tekrarladığı oyunlarla hem muhitte derin bir temaşa zevki yaratmış hem de maksadı temin eylemiştir. Spor şubesi en ziyade futbole ehemmiyet vermiş ve bunun semerelerini görmüştür. Cirdin ihyası hususunda da lüzumu vehile uğraşmaktadır.

Halk dersaneleri ve kurslar şubesi en çok muvaffak olmuş şubelerden birisidir. Dersaneleri cezaevine kadar teşmil eyleyen bu komitenin gayretile bin-

lerce vatandaş okuyup yazma öğrenmiş, Fransızca ve İngilizce lisan kursları, biçki, dikiş ve nakış şubeleri, mesleki bilgilerin tezyidine matuf kurslar, zehirli gazlardan korunma ve öz dil şubeleri açmıştır.

Köycülük hareketleri en büyük canlılığını göstermiş ve bu sahada takdire şayan neticeler alınmıştır. Nümune köyü olarak ele alınan on köyde maarif, imar, sıhhat bakımlarından maddî, manevî bir çok güzel neticeler temin edilmiş, şehirde ve köylerde geniş bir içtimai yardım şebekesi teassüs etmiş, kimsesiz mekteplilere yemek, elbise ve harçlık hususunda muavenete ve fakirleri her suretle korumağa devam edilmekte bulunmuştur.

Müze ve sergilerin muhite olan büyük faydalarını da Halkevîliler takdir etmiş ve Gaziantep Halkevi bir müze ve müteaddid sergiler açmıştır. Ayrıca her millî bayram ve büyük günlerimiz layık oldukları şekilde kutlanmış, her sınıf halk Evin çatısı altında toplanmış, aile bahçesi kurulmuş ve içtimai kalkınmayı temin yolunda muhtelif vesilelerle müzikli toplantılar tertib edilmiş, sayısız konferanslar verilmiş, radyo ile havadis ve müzik neşriyatı ön plâna alınmıştır.

Pamuk tohumlarının temizlenmesi

Adana (Hususi) — Adana ziraat mücadesle teşkilâtı pamuk tohumlarının temizlenmesi işine devam etmektedir. Şimdiye kadar 150.000 kilo pamuk tohumu temizlenmiştir.

Yeni Erzurum valisi vazifesine gitti

Adana (Hususi) — Erzuruma tayin edilen Mersin valisi Bürhan Teker bugün yeni vazifesine başlamak üzere Mersinden hareket etmiştir. Bürhan Teker Mersinliler tarafından hararetle uğurlanmıştır.

İzmir havagazi fabrikası açıldı

İzmir (Hususi) — İzmirin yeni hava gazı fabrikası büyük bir davetli kütlesi huzurunda Valinin elile açılmış ve Belediye Reisi merasimde bir nutuk söylemiştir.

İzmir Belediyesine aid olan bu fabrika, 935 yılında bir İngiliz şirketinden Belediye satın alınmış ve 100.000 lira sarfile yeni tesisat ilâve edilmiştir. Bu arada 55 metre yüksekliğinde bir hava gazı bacası da inşa edilmiştir. Yeni ocaklarda yalnız altı kamara çalıştırılarak 7500 metre mik'abı ve 4700 kalorili iyi bir gaz istihsal edilmeğe başlanmıştır. Bu kalori, İstanbul hava gazı tesisatından 400 fazladır. Kok, katran, zift ve kreozot istihsalâtı da iki misli artmıştır.

Yeni hava gazı tesislerinin faaliyete

Nafia Vekili Ali Fuad Adanada

Adana (Hususi) — Nafia Vekilimiz Ali Fuad Cebesoyun Adanaya geldiğini telgraf haberi olarak bildirmiştim. Yukarıdaki resim Nafia Vekilimizin Adana istasyonunda karşılanışını göstermektedir.

Fuad Cebesoy bu hafta içinde Aydın yolu ile şehrimize gelerek Menemen ve Manisa civarında meydana getirilmekte olan büyük sulama tesislerini mahallinde tetkik edecektir. Kesikköy kanalı ikmal edilmiştir. Vekil İzmirde Vekâleti alâkadar eden diğer işlerle meşgul olacaktır.

İzmir (Hususi) — Nafia Vekili Ali

Atatürkün Adanaya ilk gelişinin yıldönümü

Adana (Hususi) — Ebedî Şef Atatürkün Adanaya ilk gelişleri tarihi olan 15 Mart Halkevi gençliği tarafından hararetle kutlanmıştır.

Adana Halkevi aynı zamanda bir de Atatürk gecesi tertib etmiştir. Halkevi salonunda bir Atatürk köşesi vücade getirilmiş. Büyük Şefin hayatı, hatıraları takdisle anılmıştır.

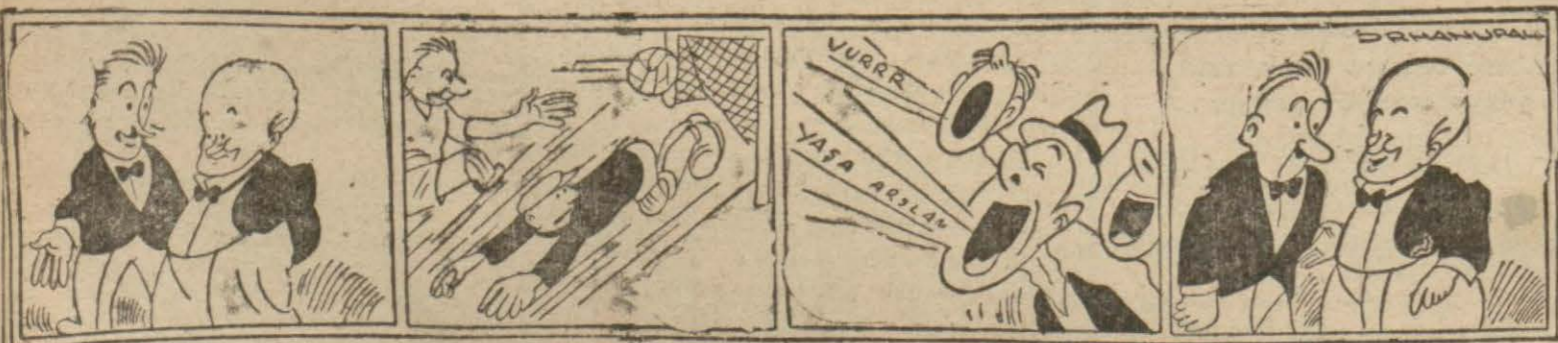
Fransa İzmir fuarına resmen iştirak ediyor

İzmir (Hususi) — Fransız konsolosu belediye reisi Dr. Behçet Uz'u ziyaret ederek Fransa hükümetinin bu sene İzmir enternasyonal fuarına resmen iştirak kararını bildirmiştir. Sovyet Rusya'dan sonra Macaristan ve İtalya da onuncu İzmir fuarına iştirak edeceklerini bildirmişlerdir. İngiltere bu sene fuarımızda büyük bir pavyon inşa ettirecektir.

İzmit sıtma mücadelesi laboratuvar şefliği

İzmit (Hususi) — Sıtma mücadelesi laboratuvar şefliğine doktor Keremoğlu tayin edilmiştir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey bilmem duydu mu...

... Stadyomda oyuncularını teşyi etmek için...

... Bağırıp çağırmak yasak edilecektir...

Hasan Bey — Demek oyunlar bundan böyle seyircisiz oynanacak!

geçmesiyle belediye işçi masrafından senevî 6500 lira tasarruf etmektedir. Yapılan merasimde yeni tesislerin kordelasını kesen Vali, İzmirde güzel eserler kazandıran Belediye Reisini tebrik etmiştir.

Resimde fabrika ile açılış merasiminde nutuk söyleyen Belediye Reisimiz görülmüyor.

ASKERLİK İŞLERİ

İhtiyat eratin yoklama günleri

Eminönü Askerlik Şubesinden:

1 - Şubemizde kayıtlı ihtiyat eratin senelik mutad yoklamaları 20 Mart 940 tarihinden itibaren başlayacaktır.

2 - Yoklamalar saat 9 dan 12 ye kadar devam edecek saat 12 den sonra gelenlerle kendi doğumlarına aid günlerde gelmiyenlerin müracaatları kabul edilmeyecektir.

3 - Yoklamalara nüfus cüzdanları, askerî vesikalarile behemehal her şahıs kendisi müracaat edecektir. Muhacir vesair suretle şubeye kayıtlarını yaptırmamış olanlarla yoklama kaçağı, bakayada kalmış olanların da kendi doğumları gününde müracaat etmeleri.

A - 311 doğumlarının yoklama günleri: 20 Mart 940 Çarşamba günü Alemdar ve Eminönü merkez nahiyesi.

21 Mart 940 Perşembe günü Kumkapı nahiyesi.

22 Mart 940 Cuma günü Küçükpazar ve Beyazid nahiyesi.

B - 312 doğumlarının yoklama günleri: 25 Mart 940 Pazartesi günü Alemdar ve Eminönü merkez nahiyesi.

26 Mart 940 Salı günü Kumkapı nahiyesi.

27 Mart 940 Çarşamba günü Küçükpazar ve Beyazid nahiyesi.

C - Diğer doğumların yoklama günleri ayrıca ilân edilecektir.

Fatih Askerlik Şubesinden:

1 - Her sene mutad olan ihtiyat yoklamasına 20 Mart 940 Çarşamba gününden itibaren başlanacaktır.

2 - Yoklamalar doğum, doğum yapılacak ve her mükellef bizzat yoklamasını yapacaktır.

3 - Yoklama (Haftanın Cumartesi günü haric olmak üzere) Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe ve Cuma günleri sabah saat 9 dan saat 12 ye kadar devam edecektir.

4 - Öğleden sonra şube kendi işleriyle meşgul olacağından her ne sebeble olursa olsun yoklama için müracaat kabul edilmeyecektir.

5 - Şubede tedihama meydan vermemek ve mükellefleri uzun müddet işinden alıkoymamak için vukubulacak müracaatlar gazetelerdeki ilâna göre yapılacaktır.

6 - İlân olunan doğumlarından başkasının müracaatı kabul edilmeyecektir.

20 Mart 940 Çarşamba 311 doğumular

21 Mart 940 Perşembe

22 Mart 940 Cuma

25 Mart 940 Pazartesi

26 Mart 940 Salı

27 Mart 940 Çarşamba 312 doğumular

28 Mart 940 Perşembe

29 Mart 940 Cuma

20 Mart 940 Çarşamba günü Alemdar ve Eminönü merkez nahiyesi.

21 Mart 940 Perşembe günü Kumkapı nahiyesi.

22 Mart 940 Cuma günü Küçükpazar ve Beyazid nahiyesi.

B - 312 doğumlarının yoklama günleri: 25 Mart 940 Pazartesi günü Alemdar ve Eminönü merkez nahiyesi.

26 Mart 940 Salı günü Kumkapı nahiyesi.

27 Mart 940 Çarşamba günü Küçükpazar ve Beyazid nahiyesi.

C - Diğer doğumların yoklama günleri ayrıca ilân edilecektir.

1 - Şubemize mensub ihtiyat eratin kaununi ve mutad yoklamasına 20 Mart 1940 sabahından itibaren şubemiz binasında başlanacaktır.

2 - İrdihama ve beklemlere mâni olmak için yoklamalar, her doğumun kendisine tahsis edilen ve aşağıda gösterilen günlerde öğleden evvel ve sonra yapılacaktır.

A - 311 doğumlarından Beyoğlu ve Galata nahiyeleri Martın 20 sinde, Taksim ve Şişli nahiyeleri 22 sinde, Kasımpaşa ve Hasköy nahiyeleri yirmi dördünde.

B - 312 doğumlarından Beyoğlu ve Galata nahiyeleri Martın 26 sinda, Taksim ve Şişli nahiyeleri 28 inde, Hasköy ve Kasımpaşa 31 inde.

3 - Diğer doğumları eratin ile Kemerburgaz nahiyesi yoklamasının hangi günlerde yapılacağı ayrıca ilân edilecektir.

4 - Herkes yoklamaya mutlaka kendisi gelecek ve nüfus, hüviyet cüzdanı, terhis veya ihtiyat vesikasını, şoförler de ehliyet namelerini beraberinde getirecektir.

5 - İstanbul dışında ikamet edenlerin bu lundukları yerlerdeki şubelere müracaat etmeleri veya yoklama defter numaralarını yazmak suretiyle şubemize mektub göndermeleri ilân olunur...

313 : 326 piyade asteğmenler çağırılıyor

313 (dahil) ilâ 326 (dahil) tevellüdü ve şubede kayıtlı yedek piyade asteğmenler (yarsubaylar) her sene olduğu gibi (45) gün staja tâbi olarak kit'aya sevkedileceklerin den vaziyetlerinin tesbiti için Mart ayı hı tamına kadar şubeye müracaatları ilân olunur.

Kültür işleri:

Köy öğretmen okulları için tahsisat ayrıldı

Maarif Vekâleti köy öğretmen okulları etrafındaki hazırlıklarına devam etmektedir.

Öğrendiğimize göre Maliye Vekâleti bu okullar için lüzumlu olan tahsisata karşılık olarak 250 bin lira vermesi kabul etmiştir.

İnhisarlarda:

Fransada tütün işleri hakkında tetkikat yaptırılacak

Gümrükler ve İnhisarlar Vekâleti, tütün işleri üzerinde tetkiklerde bulunmak üzere İnhisarlar Umum Müdürlüğü satış şubesi müdürü Kenan Yalçın ile tütün baş harmancısı Mazlumun Fransaya gönderilmesini kararlaştırmıştır.

Müteferrik:

Muhtaç yurddaşların meccanî muayene günleri

Kadıköy Halkevinden: Evimiz dispanserinde muhtaç yurddaşlarımızı muayene ve tedavi eden hayırsayer doktorlarımızın kabul gün ve saatini gösterir liste aşağıdadır.

Pazartesi 15-17 Dr. Muzaffer Dilemre ve rem hastahğı.

Salı 9-11 Dr. Panayotidis iş hastahğı.

Salı 11-12 Dr. Hayri Ömer cild hastahğı.

Salı 14-15 Dr. İskender kadın hastahğı.

Çarşamba 10-12 Dr. Atif sinir hastahğı.

Perşembe 9-17 Dr. Bedri Gürsoy diş hastahğı.

Cuma 7-8 Dr. Derviş Kadri iş hastahğı.

Cumartesi 11-12 Dr. Nazım Bekir çocuk hastahğı.

Bir tıb talebesine otomobil çarptı

Tıbb Fakültesi talebelerinden Veliyyüttin, Beyazid'den geçerken şoför Mehmed'in idaresindeki otomobilin çarpmasıyla kolundan yaralanmıştır. Yaralı genç Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, kazaya sebep olan şoför hakkında atkibata başlanmıştır.

Bir amelinin parmakları ezildi

Fenerde Usturumca sokağında 9 numaralı evde oturan ve Ayvansaray kumaş fabrikasında çalışan Hilmi, dün fabrikada demir taşırken ayağına düşürmüş, parmakları ezilmiştir. Yaralı işçi Balat hastanesine kaldırılmıştır.

Ticaret işleri:

Susam ve keten tohumu ihraç fiyatları tesbit edildi

Zahire ihraç komitesi son toplantısında susam ve keten tohumu fiyatlarını tesbit ve alâkadarlara bildirmiştir. Amerika, İngiltere, Fransa, İsviçre, Hollanda, Belçika, Yunanistan ve enterşanjabi takasa tâbi memleketlerle Bulgaristan, Macaristan, İsviç ve Finlandiyaya susam 20 kuruştan, keten tohumu 17,5 kuruştan satılacaktır.

Bu satışların beher kilosunda ihracatçı hükümet emrine bankalara bir kuruş yatacağıdır.

Bunların haricinde kalan memleketlere susam 22, keten tohum 19,5 kuruştan verilecek ve hükümet emrine kiloda 2 kuruş terk edilecektir.

Av derileri mühim nisbette yükseldi

Son günlere kadar hareketsiz geçen av derisi piyasası birdenbire canlanmış, bilhassa Amerikaya her nevi deri ihracatı artmakla beraber fiyatlarda bir rekor denecek kadar yükselmiştir.

Geçen sene çifti 40-50 liraya olan zerdevalar 60-65, sansarlar 30-40 dan 40-50, tilkiler 3-7 liradan 6-12 liraya fırlamış, 18-23 kuruşa satılan tavşan derisinin beheri 27-30 kuruş bulmuştur.

Evvelce Almanya yapılan ihracat Amerikaya tevaccüh etmiştir.

Tiftik ihraç tipleri hazırlandı

Dün Ticaret Odasında Ticaret Vekâleti Standardizasyon Unum Müdürü Faruk Sünter, Mintaka Ticaret Müdürü Avni ve Vekâlet ihraç kontrolörleri, birlik idare heyeti ve tiftik ve yapak ihracatçılarınun iştirakile bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda hazırlanan tiftik ihraç tipleri nümuneleri tetkik edilmiş ve bu nümuneler mühürlenerek ihracatın bu tiplere uygun evsafı yapılması kabul olunmuştur. Müteakib zahire borsasında da bu mevzu etrafında görüşmeler yapılmıştır.

İktisadî sulh komitesi Laheyde toplanacak

Beynelmillel Ticaret Odası İktisadî sulh komitesi umumî heyet toplantısı bu ayın 26 sinda Laheyde toplanacaktır. Bu toplantıda Türkiye millî komitesini temsil edecek olan Ticaret ve Sanayi Odası Umumi Kâtibi Cevad Nizamî Düzenli bugünlerde Laheyde hareket edecektir.

Bütçelerde yapılacak tasarruflar için faaliyete geçildi

Maliye Vekâleti, yeni mali yıl bütçesinde tevazünü temin etmek dolayısıyla bazı vergi kanunlarında yapılacak olan tadillere aid kanun projelerinin hazırlanmasını ikmal etmiştir. Yeni projeler bugünlerde Büyük Millet Meclisine verilecektir.

Bütün Vekâletler kendi bütçelerinde temin edilecek yüzde on tasarruf için faaliyete geçmiştir. Bu arada Gümrükler Vekâleti bütün memurlarının hizmet müddetlerini tesbit ettirmeye başlamıştır.

Gümrük memurları arasında hizmet müddetleri 30 seneyi dolduranlar tekaüde sevkedilecek ve ayrıca ücretli memurlardan da bir kısmı kadro harici bırakılmak suretiyle yüzde on tasarruf temin olunacaktır.

Bir ayda muhtelif semtlere yeniden 900 elektrik lâmbası konuldu

Son ay zarfında Eyübe 110, Eminönüne 78, Beyoğluna 184, Beşiktaşta 16, Bakırköyüne 20, Sarıyerde 60, Üsküdüre 126, Fatihe 142, Adalara 24, Beykozda 80, Kadıköyüne 60 lâmba takılmıştır.

Bazı semtlerde mevcut petrol lâmbaları kaldırılacak, yerlerine elektrik lâmbaları takılacaktır. Şehirde 602 petrol lâmbası olduğu tesbi tedilmiştir.

Şehirda çanta ve paket kapıp kaçanlar türedi

Son günlerde, şehrimizin bazı semtlerinde birçok kimse'erin paket ve çantalarını çalıp kaçan bir takım açığızler türemiştir. Kapılan çanta ve paketlerin çoğu kadınlara aittir.

«Kaçak» tâbirile zabıta isimlendirilen bu nevi hırsızlıklarla ciddi bir şekilde mücadele eden Emniyet Müdürlüğü memurları dün bu suçların faili olmak üzere birkaç kişiyi yakalamıştır.

Cürümlerini itiraf eden bu suçuların arkadaşlarının da kısa bir müddet zarfında yakalanacakları ümit edilmektedir. Zabıta bu husustaki tahkikata ehemmiyetle devam etmektedir.

Kızılcahamam Halkodasının açılma töreni

Kızılcahamam (Hususi) — Kızılcahamam Halkodasının açılma töreni Başvekilimizin radyoda heyecanla ve derin bir alâka ile dinlenen ve şiddetle alkışlanan nutkunu müteakib yapıldı. Kalabalık bir halk kütlesi parti binasını ve önündeki meydanlığı doldurmuştu. Merasime kaza belediye reisi ve parti başkanı vekili Tahir Parlans bir nutkile başlamış ve bu nutukta Halk Partisinin senelerdenberi memleket ve ezcinile muhitte maarifin inkişafı hususunda gösterdiği yüksek gayret ve çalışmaları ve irsad ve tenvir noktasından yapılan tatad ve tavsifine imkân olmayan birçok vazifelerin yapılmasından ve kudsiyet ve yüksekliğinden bahsedilmiş ve hazurun tarafından alâka ile dinlenilmiştir. Sonra halka çay, bisküvi, portakal ve mevvalar ikram edilmiştir. Gece müsamere tertib edildiği gibi memurin mahfelinde bir akşam ziyafeti verilmiş bu toplantıda da Halk Partisinin büyük hizmetlerinden bahsedildiği gibi muhtelif mevzular üzerinde gece yarısına kadar hasbıhaller yapılmıştır.

Adana namuk ihracatçıları

Adana (Husuf) — Adana pamuk ihracatçıları birliği idare heyeti ikinci toplantısını yaptı. Birlik pamuk ihraç müessesesi yolunda İktisat Vekâleti nezdinde tekrar teşebbüsler yapmayı kararlaştırmıştır.

TIYATROLAR

Geniş tiyatrosu Tepebaşında dram kısmında Gündüz saat 15,30 da Akşam saat 20,30 da

O Kadın

İstiklâl caddesinde komedi kısmında Gündüz saat 15,30 da Akşam saat 20,30 da

Herkes kendi yerine

Halk opereti. Bu akşam 9 da Matine 16 da

(Yunus bey duymasın)

Ankara borsası

Açılış - Kapanış 16 Mart 1940 fiatları

ÇEKLER

		Açılış	Kapanış
Londra	1 Sterlin	5.2375	
New-York	100 Dolar	130.—	130.19
Paris	100 Fran	2.9726	
Milano	100 Lire	7.175	
Cenevre	100 İsviç. Fr.	29.3425	
Amsterdam	100 Florin	69.1611	
Brüksel	100 Belga	22.1925	
Atina	100 Drahmi	0.97	
Sofya	100 Leya	1.7050	
Madrid	100 Peçeta	13.5325	
Budapeşte	100 Pengö	25.095	
Bükreş	100 Ley	0.6225	
Belgrad	100 Dinar	3.295	
Yokohama	100 Yen	33.11	
Stokholm	100 İsviç. Kr.	31.0825	

Esham ve tahvilât

Ergant	19.89	20.—
Sivas-Erzurum 6	19.35	

Akba kitabevi

Her dil-den kitab, gazete, mecmua satar. SON POSTA'nın Ankara bayiidir. En iyi kırtasiye malzemesi mevcuttur.

Maarif Vekilliğinden:

- 2259 sayılı kanunun tatbikine dair olan talimatnameye göre orta ticaret okullarının 3 üncü ve 4 üncü sınıfları için iki ciltten müteşkil bir «Ekonomik Coğrafya» kitabı yazılması müsabakaya konulmuştur.
- Müsabaka müddeti 15/IV/1940 tarihinden başlamak ve 15/II/1941 Cumartesi günü akşamı bitmek üzere on aydır.
- Müsabakaya iştirake karar verenler 15/XI/1940 Cuma günü akşamına kadar bir dilekçe ile Maarif Vekilliğine müracaat ederek bu müsabakaya girecekler defterine adlarını yazdırarak bir numara alacaklardır. Müsabakaya girenlerin yazdıkları kitablari 15/II/1941 Cumartesi günü saat 13 e kadar Maarif Vekilliği neşriyat müdürlüğüne teslim etmeleri veya göndermeleri şarttır.
- Müsabakada birinciliği kazanan kitab serisi üç yıl süre ile okullarda okutulacak ve müellifine her yıl için 1200 lira telif hakkı verilecektir. İkinci çıkan kitab serisinin yazana bir defaya mahsus olmak üzere birincinin müellifine verilen bir yıllığı mükâfat olarak verilecektir.
- Müsabakaya gireceklerin eserlerini üçer nüsha olmak üzere makine ile ve kağıtların yalnız birer yüzüne yazılmış olarak Maarif Vekilliği neşriyat müdürlüğüne naklub mukabilinde vermeleri veya göndermeleri lâzımdır. Kitaba konulacak resim, şekil, harita, grafikler vesafrenin asıllarının yalnız bu nüshalardan birine ve yerlerine konulmuş bulunması kâfidir. Müsabakaya basılmış bir kitaba girenler de kitabın üç nüshasını verecek veya göndereceklerdir.
- Müsabakaya girenlerin eser müsveddeleri birlikte eserleri kabul edildiği takdirde eserlerini ilân edilen telif hakkı mukabilinde ve her türlü tasarruf hakkından vazgeçerek Maarif Vekilliğine üç yıllık bir devre için terkettilerini ve kitabın o devre içindeki her basılışının son tashihlerinin kendileri veya kendi mes'ul, yeteri altında tayin edecekleri diğer bir zat tarafından yapılacağını gösteren noterlikten tasdikli bir teahhüd senedi vermeleri de lâzımdır.
- Kitablarda bulunması lâzım gelen pedagojik ve teknik vasıfları gösteren şartname ile noterliğe tasdik ettirilecek taahhüd senedinin formülü Maarif Vekilliği neşriyat müdürlüğünden alınabilir. Mektubla isteyenlerin bir kuruluşluk posta pulunu da birlikte göndermeleri icab eder. (1150) (1881)

P. T. T. Umumî Müdürlüğünden:

- Talibi çıkmayan Akkû bataryası pazarlıkla mübayaâ olunacaktır.
- Muhammen bedel «4500» muvakkat teminat «377,5» lira olup pazarlığı 4 Nisan 940 Perşembe günü saat 16 da Ankarada P. T. T. Umum müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- İsteklilerin muvakkat teminat makbuz veya banka teminat mektubu ile kanunî vesikalarını hâmilin mezkûr gün ve saatte o komisyon ve şartnameleri görmek üzere mesai saatleri dahilinde Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbulda P. T. T. Levazım Ayni, yat şubesi müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. «1118» «1882»

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası

İhtiyat akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARİS, MARSİLVA ve NİS'de

LONDRA ve MANÇESTER'de

MİSİR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN

ve MAVERAVI ERDÖN'de

Merkez ve Şubeleri

VUGOSLAVYA, RUMANYA, YUNANİSTAN, SURİVE, LÖBNAN

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Mesabı cari ve mevduat hesapları küşadı.
Ticari krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontoşu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartları ile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

ANİTESİR

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Soğuk algınlığı, Kırıklık ve bütün ağrıları derhal keşer. Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

Kapalı zarfla münakasa ilanı Belediye Sular İdaresinden:

İdaremizce satın alınacak muhtelif cins ve eb'atta bronz musluk ve teferrüatı kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

1 — Bu iş için tanzim edilen şartname idaremiz levazım servisinden parasız olarak alınabilir. Ve nümuneler aynı serviste görülebilir.

2 — Talipler şartnameye göre hazırlıyacakları kapalı zarflarını ihale günü olan 1/Nisan/1940 Pazartesi günü saat (15) e kadar Taksimide İdare merkezinde müdürlüğe vermelişler. Bu saatten sonra getirilecek zarflar kabul edilmez. (2088)

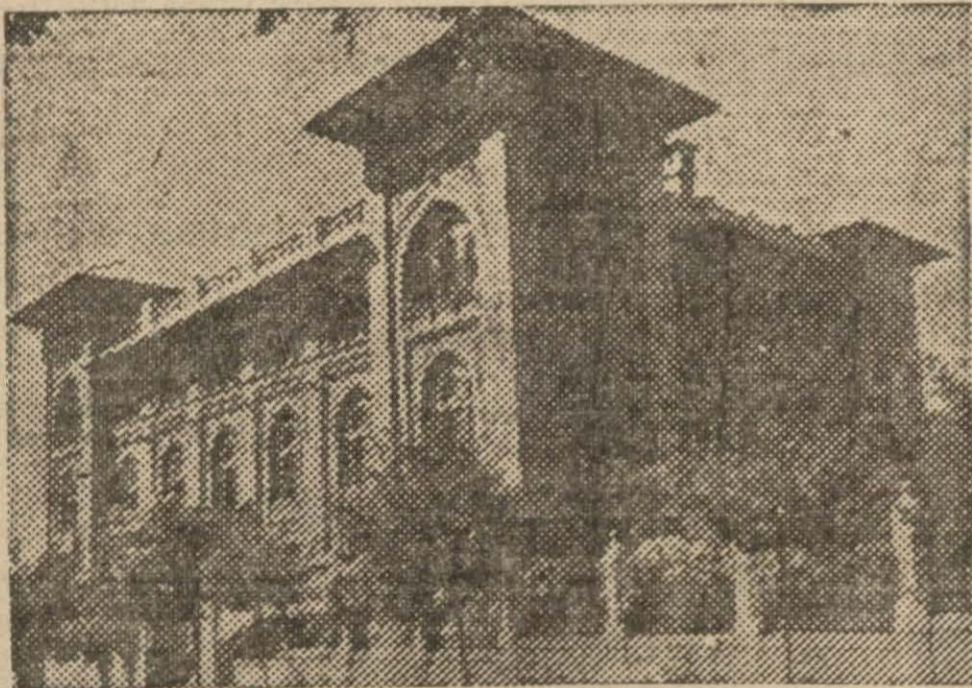
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Kapalı zarfla münakasa ilanı Belediye Sular İdaresinden:

İdaremizce satın alınacak muhtelif cins ve eb'atta adı döküm parçaları kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

1 — Bu iş için tanzim edilen şartname idaremiz Levazım servisinden parasız alınabilir ve nümuneler aynı serviste görülebilir.

2 — Talipler şartnameye göre hazırlıyacakları kapalı zarflarını ihale günü olan 1/Nisan/1940 Pazartesi günü saat 16 ya kadar Taksimide İdare Merkezinde Müdürlüğe vermelişler. Bu saatten sonra getirilecek zarflar kabul edilmez. (2088)

BİR PUDRA Tecrübesi Karşısında 10,000 KADININ hayreti

Daha genç ve daha sevimli görünmenize

yarayan kat'i

BİR TECRÜBE

Pudra âleminde

yenî, cazib ve son

bir keşif... CİLDİ GÜZELLEŞTİREN

şayanı hayret ve yeni bir unsur, şimdi

ipekli elekten geçirilmiş en ince bir

pudra ile müddekikane bir tarzda ka-

rıştırılmıştır ki bu sayede cilde bir

parlaklık ve yeni bir hayat verir. Es-

mer ve çirkin bir ten, gençliğin tabii

renklerle güzelleşir. Fazla olarak ter-

kibindeki şayanı hayret bir unsur

olan «Krema köpüğü» imtiyazlı usulü

sayesinde iki misli fazla zaman sabit

durur.

HAKİKATEN FEVKALÂDE BİR

TEKLİF yüzünüzün bir tarafını «Kre-

ma köpüğü» havi Tokalon pudrası ile

ve diğer tarafını da herhangi bir pud-

ra ile pudralayınız. Şayed «Krema

köpüğü» havi pudra ile pudraladığınız

taraf diğer tarafa nazaran daha taze,

daha genç ve daha cazib görünmüyor-

sa aldığımız Tokalon pudrasının para-

sınıtı iade ederiz. **TOKALON** pudrası-

nın fevkalâde rağbet bulan yeni 10

rengi vardır.

Bugün bu
TECRÜBE
yi yapınız

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem USAKLICIL

RADYOLİN

Güzelliği hem yaratan, hem

tamamlıyan
bir iksirdir.

Bu güzel gehreyi aydınlatan güneş, şüpheşiz. inci dişlerdir. Lâkin o dişlere can veren de, şüpheşiz

“Radyolin,, dir

Siz de aynı güzelliği elde edebilirsiniz. Fakat bunun için ilk şart sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

RADYOLİN

ile dişlerinizi fırçalamaktır.

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesi'nden:

1 Aded 48 kilovat takatında 3 safhalı 400/231 volt 50 periyotlu mütenavip cereyan dinamosu.

1 Aded yukarıda eb'ad ve evsafi yazılı dinamonun ikaz devresi için seri nazım.

1 Aded yukarıda eb'ad ve evsafi yazılı dinamo için 3 kutuplu otomatik şalter.

1 Aded Yukarıda yazılı dinamoyu tahrik edebilecek eb'atta azami 500 adedi devirli dik ve dinamo ile akople olacak tipte Dizel motörü.

350 metre 23 santimetre genişliğinde 8 kat örgülü ve 8 milimetre kalınlığında balata kayışı (nümuneye göre)

100 metre 12 santimetre genişliğinde 6 kat örgülü ve 6 metre kalınlığında balata kayışı (nümuneye göre)

130 metre 12 santimetre genişliğinde çift katlı kösele kayış.

8 Aded Minimaks marka yangın söndürme cihazı (Tip 10)

4 Aded Beher tombası 100 kilogram hazneli Kronos marka veya benzeri seyyar otomatik kantar. Ayarlı skilet ve çuval ağırlıklarıyla beraber.

4 Aded Tamamen demirden mamul 1000 kilogram çekerinde Şember marka veya benzeri, seyyar baskül.

Yukarıda müfredatı yazılı eşya kısmen veya tamamen karşılıklı pazarlık suretiyle satın alınacaktır. Talip olanların şartname ve nümunelerini görmek üzere şubemize mü. racaatları ile 19/3/940 Salı günü saat on beşte yapılacak pazarlığa iştirakleri rica olunur. (2067)

İstanbul Sıhî Müesseseler artırma ve eksiltme Komisyonundan:

Heybellada Verem sanatoryumunun Gasılhanesi ve müstemilâti işi açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 18/3/940 Pazartesi günü saat 14,30 da Çağaloğlunda Sıhhat ve İhtimal Muavenet müdürlüğü binasında yapılacaktır.

Keşif bedeli 3719 lira 84 kuruş ilk teminat 279 liradır.

İstekliler şartname, keşif ve buna bağlı diğer evrakı hergün komisyondan görülebilir.

İstekliler cari seneye aid ticaret odası veskasıyla 2490 sayılı kanunda yazılı veskalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile birlikte en az bir teahhüde 3000 liralık iş yaptığını dair idarelerinden almış oldukları vesikalara istinaden eksiltme tarihinden 8 gün evvel İstanbul vilâyetinden almış oldukları veskalarla birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (1666)

MAJİK SAÇ EKSiRİ

Saçlarınızı dökülmekten, kepekten -mekten korumak için muhakkak Majik saç eksirini kullanınız. Derhal tesirinî görürsünüz. Saçları büyütür, köklere yeni hayat verir. Bir tecrübeden sonra neticeye hayret edeceksiniz.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzellâli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarifedir dermiş.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlançılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

BAKER MAGAZALARI

Size, Gabardin ve Tveed pardesülerini, Trench-Cotları, en birinci İngiliz ve Fransız kumaşlarından spor ve fantezi kostümleri her yerden mîsâid şartlar ve ucuz fiyatlarla takdim etmektedir.

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Divanyolunda 104 numarada hergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23398